

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IBUEN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET ·

GRUNDLAGD AV
FRITHIOF HELLBERG

UTGIVARE:
BEYRON-CARLSSON

UPPLAGA **A**

N:o **4**

DEN 28 JAN. 1923

PRIS 35 ÖRE

REDAKTÖR
EBBA THEORIN

Ebon Strandin

vid Operajubileet.

(Foto Almberg & Preinzt.)

FÖRST OCH FRÄMST...

en framtidblick över hur våra efterkommande bli försedda med böcker.

I EN UTLÄNDSK TIDNING KLAGAS det över massproduktionen av böcker vilkas dåliga kvalitet åstadkommer en sänkning av den litterära nivån.

Det är fara värt att förhållandena utveckla sig likadant hos oss och visionärt ser jag litteraturens industrialisering anno 1973. — — —

I fonden av Gustaf Adolfs torg ligger A. B. Hjärnkontorets väldiga affärskomplex med dess ståtliga pelarportik som en gång varit grevarna Sabelstjärnas på Stjärnslott stolthet. Framför porten med dess lysande messingsskylt »Bud och poeter torde gå köksvägen» har vakten nyss trätt ur givakt, avmönstrad av generaldirektören som för en kvart sedan anlänt flygande på sin Mitchell Harwood från sommarstället vid Rivieran. Han sitter nu på sitt rum och går med souschefen Andersson igenom rapporterna från de olika avdelningarna.

— Författaren Versblom behöver ett par nya byxor! Igen! Fick han inte ett par förra året?

— Jo det är en slarver. Hur ba jag honom t. ex. inte vara aktsam med sin nya vinteröverrock! Kom ihåg, sa jag, att när den är tillräckligt blanksliten gör vi om den till våra översättare. Dom ska leva dom också, sa jag. Då går karlen och bränner med cigarr ett stort hål på den så man kan knappt ge den åt en dramaturg ens.

Låt se nu: professor Sokratkvist har kommit tio minuter försent i morse. Ge honom en etta i anmärkningsboken. Nästa gång är han avskedad. Tegnérgren har bara levererat 8 kapitel i går, förklarar att han saknar in — inspi — vad står det?

— Inspiration.
— Vad är det för något?
— Ett gammalt slagord förmodligen.
— Är det något i olag? Får han inte vad han ska ha?

— Jo för all del, allt fungerar med sedvanlig precision. Kl. 9,13 var Idéklädningsverkstan färdig med sitt utkast, 10,28 hade Intrigsliperiet mejslat ut det, alla modellerna lågo färdiga i Modellateljén precis 12,45 och Replikhyvleriet hade skickat ner två dussin sinnrikheter, flera alldeles obegagnade. Så allt var färdigt och till på köpet hade jag smort honom med tre centiliter extra. I lördags fick han t. o. m. sitta uppe ända till halv tolv och vinna 3,50 på poker bara för att han skulle komma i humör.

— Sånt vilt liv tolereras bara i särskilda undantagsfall kom ihåg det. Nå det hjälpte ine?

— Nej. För att pigga opp honom la jag fram ett album aktstudier över kvinnokroppens skönhet. Men han röt och skrek så det väckte skandal i hela fabriken att han ville ut och ha verkliga kvinnor.

— Vi ha ju alla hans böcker?
— Ja t. o. m. Efterlämnade skrifter.
— Kör iväg honom då. (Fortsätter läsningen). Ringarneringsateljén strejkar, vill inte fabricera mer än femton meter rim

i timmen. Det är då aldrig någon hejd på deras pretentioner. Vad ska vi med hela den där avdelningen förresten?

— Ja dom arbetar ju huvudsakligen på beställning från Svenska Akademien.

— Vad i herrans namn är det här för något? En recension som skäller på Kärlekens prästinna. Vilken tidning understår sig att ta in den?

— Dagstrumpeten.

— Varenda annons dras ögonblickligen in från Dagstrumpeten. Apropå annonser får jag se nästa veckas. (Får annonsförslagen) Jaha det här är ju mycket bra.

— Det gläder mig.

— Det vill säga det är mycket bra för Mörbylånga Veckoblad. Inga dragspikar, inga löften, ingen kläm!

— Löften ja! Om vi skulle ta och realisera litet av de löften vi redan givit?

— Äsch det har folk glömt bort. Och inte fäster dom sig vid det heller. Småaktiga äro dom lyckligtvis inte. Huvudsaken är att man visar att man vill någonting. Det är därpå det kommer an i livet. (läser) »En ny framstående roman» — jo det är verkligen prydligt. »Framstående» — det är så en gammal fattighuskäring kunde ha hittat på det. Skriv så här:

En ny verklighetsvibrerande roman av Ernst Raffelgren, Sveriges — nu ska vi ha något fint där.

— Sveriges Victor Hugo.

— Victor Hugo — tillnamnet då?

— Han heter inte mera.

— Jaså, javisst.

— Men förlåt en anmärkning, generaldirektör: passar Raffelgren riktigt för vår publik? Är han inte en smula vad man skulle kunna säga pigig?

— Hörnu Andersson, jag vet inte om herr Anderssons mamma var grevinna. Det var inte min i alla fall. Utan en kvinna av folket. Det är nog därför jag alltid lärt mig tänka som en folkets man. Hur många ä' jungfrurna i landet tror ni? Ska vi säga 200,000? Och grevinnorna? Ä' dom 100 så inte är det väl mer. Var så god och ge ut böcker för dom om det roar Andersson. Det blir ett dyrbart nöje det vill jag bara förbereda på. Vet herrn vad jag brukar göra. Ibland. Inte alltid förstås. Jo jag går ut till en av mina Agustor i köket och frågar: nå Agustavad tyckte Agustav om senaste boken? Det är folkets röst förstår ni. Lyssna på den. (En vaktmästare kommer in).

— Då ett par ombud för typografförbundet som söker generaldirektör.

— Be dom dra åt Helsingland. Jag har inte tid i dag. Nya fordringar förstås.

— Folkets röst!

— Hörnu Andersson jag undanbar mig några dumma kvickheter. Vad är det här? Jaså förslag från Titelpoleringen. Grevinnans hämnd, åja Skall jag taga vara på min broder — bra titel — Den gröna reptilen, vad är det för ett jox det låter som en naturlära förresten motsvarar den inte innehållet.

— Har generaldirektören läst den?

— Är herrn förryckt! Tror herrn man

läser böcker. Smakar slaktarn varenda biffstek han säljer? (Fortsätter läsningen) På vidderna — omöjlig den låter som en sanatoriebok. Barbro Värne. Vem är den av? Karl Klang jo jag tackar jag. Den smäller vi opp en finfin annons om: 9:e upplagan under tryckning, 14:e tusendet nyss lämnat pressarna.

— Vi trycker väl 800 som vanligt?

— Naturligtvis. Apropå upplagor vi skulle ju bestämma hur mycket papper vi ska ta in för nästa vecka. Räcker 300 ton?

— Knappast. Min hustrus 9 älskare gick ju ut i 164,000.

— Ja den ja, som femton sedlighetsföreningar bannlyste. Det är inte alltid man har sån tur. Vad ha vi nu att komma med?

— Han och hon, en kärlekshistoria mycket fin och vacker.

— Usch, så banalt — 400 exemplar på sin höjd.

— Författaren är den där kassören hos Guldman som rymde till Amerika härom dan.

— Nå men säj det då människa. Det förändrar ju saken alldeles oerhört. Smäll genast ut en upplaga på 24,000 till börja med. Och så stora annonser: En dubbelmördares självbekännelse!

— Men mördad har han ju inte.

— Ja långt ifrån var det väl inte. Ha ni något annat med piff i?

— En samling dikter Samlade tankar.

— Jo det låter månjust ska jag säga. Är herr Andersson betänkt på att flytta till Konradsberg?

— Författaren har plats vid Renhållningsverket.

— Varför klämmer herrn inte ur sig det mesamma. Så briljant annons: En sopåkare på — va hette den där platsen i sagan där skalderna förr i tiden samlades till några slags klubbafnarnar?

— Menar generaldirektören Parnassen?

— En sopåkare på Parnassen — blir det inte storartat? Andersson är inte så dum fastän herrn har en del gammaldags grillar i skallen.

(Får se ett visitkort) Vad är det här: den danska kritikern Sörensen i stan. Honom måste vi ge middag förstås, han skriver ju i 38 danska tidningar.

— Ska det vara stor middag med champagnelärka?

— Anej det räcker med en enkel portvinskucku. Tag Sokratkvist han är ju ganska bra när han kommer i tagen. Hur går det med den nya tidskriften? Kom ihåg att medarbetarlistan måste vara tip-top: Heidenstam, Lagerlöf, Karlfeldt, Arrhenius, Rösjö, Efraim Lundberg.

— Ja men han är ju död.

— Desto bättre, då ta vi hans bidrag på spiritistisk väg. Sen ä' hans lycka gjord.

Celestini

Begär

gratisprospekt med innehållsförteckningar till de av nedanstående verk, som kunna tänkas intressera Eder:
Nytt Grieg-Album. — Violinboken. — Schubert-Meodier. — Musik för Envar. — Melodibok för hemmet. — De Ungas Melodibok. —
100 lektioner i Pianoväning. — Czerny-Germers Etyder. — Ludoig Schyftes Undervisningsmusik. — David's Violinskola. —

Karl Wohlfarts Skrivövningar till Allmän Musiklära. — Album för Orgel. — Trio-Album. — Salongs-orkester-samlingen Heimdal.

NORDISKA MUSIKFÖRLAGET
STOCKHOLM, Regeringsgatan 35 - GÖTEBORG, S. Hamngatan 45 - MALMÖ, Gust. Adolfs Torg 43

IDUNS PRIS TILL DEN BÄSTA ARBETERSKAN

FÖRSTA BELÖNINGEN FÖR EN INDUSTRIARBETERSKAS VÄRDEFULLA INSATS I HEM ELLER ARBETE UTDELAS I MAJ I ÅR.

Kerstin Hesselgren.

Agda Östlund.

Ellen Johnson.

Dagny Thorvall.

SEDAN ADERTON ÅR TILLBAKA utdelar tidningen Idun som bekant ett penningpris för att därmed främja, uppmuntra och belöna en förtjänstfull kvinnlig gärning. En hel del olika kvinnliga arbetsområden ha belönats med priset: filantropisk och social verksamhet, textilkonst, lantushållning m. m., och Idun har fått mottaga talrika bevis på den glädje, priset väckt hos mottagarne, och det gagn, det i många fall gjort. Idun har nu beslutat att utvidga denna stipendieverksamhet. Tidningen ämnar årligen utdela ännu ett stipendium, som belöning för en förtjänstfull gärning, utförd av en *arbeterska*. Industrien — både hem- och fabriksindustrin — sysselsätter ju numera ofantliga skaror av kvinnor. Vad som göres inom dessa arbeterskors led och av dem själva för att främja

deras utveckling och deras väl, är därför av det allra största värde. Med priset vill Idun belöna en *värdefull insats, någon arbeterska gjort antingen i sitt hemliv eller sitt arbetsliv*. Förtjänt av belöning kan t. ex. den kvinna vara, som med stora uppoffringar dragit fram en stor familj; och likaså den arbeterska, som t. ex. genom sin uppslagsrikedom, energi och vetgirighet bidragit till att höja sig själv och sina medsystrar.

Priset kommer att utdelas av en nämnd, bestående av fem kvinnor, som ha en noggrann kännedom om industriarbeterskornas levnadsvillkor, önskemål o. s. v. Idun har det nöjet att som medlemmar i denna nämnd få hälsa ledamoten av riksdagens första kammarare yrkesinspektisen fröken Kerstin Hesselgren, ledamoten av riksdagens andra kam-

mare fru Agda Östlund, fru Ellen Johnson och fil. kand. fröken Dagny Thorvall. Dessutom sitter i nämnden en medlem av Iduns redaktion.

Det första priset utdelas redan nu i början på maj. Priset kommer att ha ett värde av 300 kronor. Det får den form, som kan anses särskilt lämplig för detta ändamål: ett semesteruppehåll vid en badort, ett studieuppehåll vid en folkhögskola eller annan utbildningsanstalt, eller något annat liknande, som mottagaren kan särskilt önska eller behöva.

Vem som helst har rätt att föreslå pristagare, men nämnden står det fritt, att oberoende av inkomna förslag, belöna den gärning, som synes den mest förtjänstfull.

FRÅN NÄR OCH FJÄRRAN

Prins Albert och hans unga trolovade, lady Elizabeth Bowes-Lyon. Prinsen, hertigen av York, är engelska konungaparets näst äldste son. Det är ett rent inklinationsparti, och i England uppmanar man nu prinsen av Wales att följa sin brors exempel.

Från franska konstutställningen, som öppnas i Liljewalchs konsthall i början av febr.: Huvud i brons, av Aristide Maillol. (Foto Ellquist). Den intressanta utställningen skall omfatta såväl måleri och skulptur som konsthantverk.

Friherrinnan Aurora von Essen, f. grevinnan Brahe, blev på sin 85-årsdag den 18 jan. föremål för varma hyllningar i sin våning vid Strandvägen i Stockholm. (Foto för Idun av Holmén).

H. E. EKSTRÖMS JÄSTMJÖL

VERKLIGHETENS HÄMND

APROPÅ VAD SOM SKER I RUHR, PÅ YTAN OCH — UNDER.

VAD MENAS DÅ MED verklighet?

Man hade beskyllt mig för att sakna verklighetssinne i min egenskap av fredsvän, och jag svarade med ovanstående fråga. Men jag fick inte något tillfredsställande svar, det var julafton, och folk ville tala om helt andra saker. Jag fann, att svenska herrar utomlands på julafton tala gärna och vackert om sin värnplikstid.

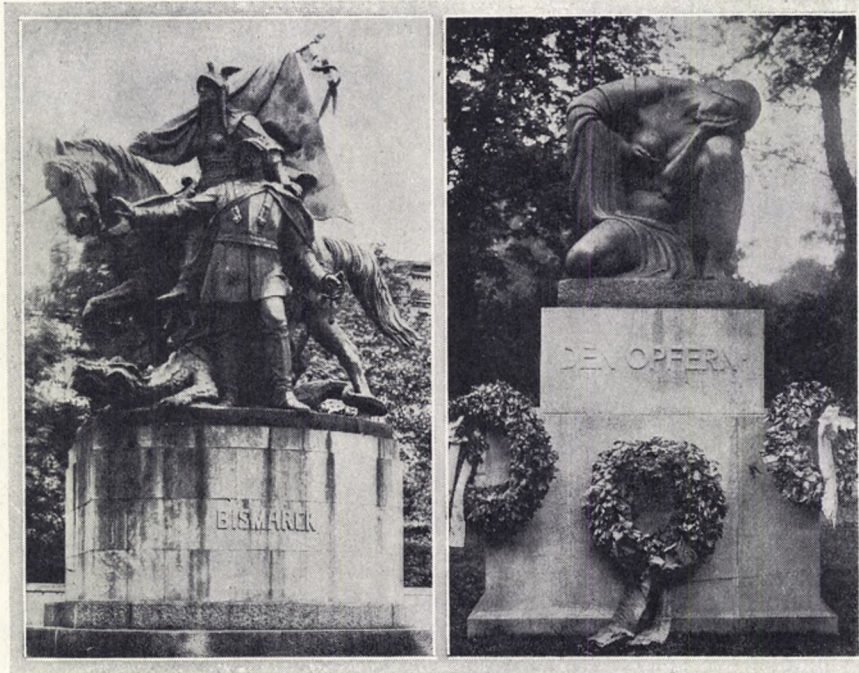
Men frågan var alltså väckt. Och var morgon när jag läst Paristidningarna, har jag gjort det med denna fråga uppe i medvetandet. Jag har läst referat från parlamentsdebatter, konferenser, möten, ständigt nya inlägg i den oslitliga tvisten mellan Frankrike och Tyskland, med dess förslag, motförslag, beskyllningar och motbeskyllningar, hotelser och motdrag. Jag har läst rader av inlägg för och emot ockupationen av Ruhr och försökt tränga in i skillnaden mellan militär- och ekonomisk ockupation. Jag läser att demokratin är ett fiasko, att kommunismen är ett fiasko, läser om nya partibildningar och kombinationer. Alltså, det är dagens liv och dagens diskussionsämnen, som passera revy. Och under allt detta har jag dock en känsla av att röra mig på sidan om verkligheten.

Är då detta: politik, ekonomi, diplomati, inte verkligheten? Jag försöker intala mig att det är så. Men så hittar jag ibland en artikel, eller en oansenlig notis som slår mig som kommen direkt från den verkliga verkligheten och bärande bud från den. Vi läsa t. ex. att födelsesiffran i Frankrike under de 10 första månaderna av 1922 sjunkit till i runt tal 397,000 mot 422,000 under samma tid i fjor. Samtidigt har dödsfallen stigit så att födelseöverskottet som i fjor var 72,800 i år är bara 9,000. Jag läser en annan gång att upp till 130,000 spädbarn dö i Frankrike per år. Dödssiffran för tuberkulos hittar jag en annan dag, den är 180,000.

Man har under senaste parlamentssession antagit nya lagar för förbättrandet av vägnätet i Frankrike. Men kommer det att finnas folk i dessa med utmärkta vägar förbundna samhällen till att färdas på dem? Se där skillnaden mellan verklighet och verklighet.

I ett av Berlins Bezirk, läser jag i en korrespondens från Berlin, mottaga av dess 320,000 innevanare mer än fjärdedelen fattighjälp. Men vilken — 250 mark i månaden, och ett bröd kostar 6 à 700 mark.

I detta Bezirk hade församlingssystemen vid besök i 1,500 hem funnit att i en tredjedel av dem saknades varje tillstymmelse till sänglinne, de övriga voro ytterligt magert försedda, inte många ägde ombyte.

Om man går uppför en av huvudgatorna i Frankfurt finner man på vänster sida Bismarcksmonumentet och på höger sida det minnesmärke som helgats "åt offren". Båda dessa konstverk äro vackra var i sitt slag, men för åskådaren bli de mer än konstverk, de bli symboler. De äro inte bara en illustration till tysk militarism och dess följder — Bismarcksmonumentet vill ju närmast hugfästa det tyska enhetsverket — de illustrera över huvud de två skedena i all krigshistoria. Bismarcksmonumentet har många motstycken i världen, men är det inte först nu, som dess komplement, den sörjande kvinnan, funnit en plats, där hon syns och inte kan förbli obeaktad av vandrare på de stora städernas gator?

Grunden spricker och sviktar under civilisationens stolta byggnad, medan staterna alltjämt söka resa svårigheter mot varandra, skriver Elin Wägner bittert i här återgivna maningsrop, där hon tecknar situationen, sådan den för närvarande i all sin hemskhet är i de utarmade krigsländerna. Hon befinner sig för ögonblicket just stadd på resa i Tyskland och Frankrike.

Det finns i Tyskland, uppgavs det i samma artikel, 1,250,000 personer, som leva av pensioner och räntorna på ett litet sparat kapital. Av dessa räkna en fjärdedel 1,000 mark om året som inkomst. De, som ha högsta inkomsterna — 2 % av hela

Iduns sällskapsresa till Göteborgsutställningen.

De första anmälningarna

ha nu inkommit i det att två fröknar från Gävle låtit anteckna sig som deltagarinnor i färden. De få säkert många efterföljare, då det ju är ett enastående tillfälle att kombinera en den angenämaste turistfärd på Göta kanal med ett besök på jubileumsutställningen. Tiden för resan blir omkring den 15 juni. Reducerade biljettpriser på Göta kanalångaren till c:a 50 kr. pr person, och priset för mat pr dag under de tre dagar, resan varar, c:a 13 kr. I Göteborg hotellplats disponerad för de deltagare, som önska sådan, sakkunnig ciceron på utställningen etc. Anmälan om deltagande antingen skriftligt till Idun, Stockholm, eller pr tel. Riks 8660 eller Norr 9803.

antalet, ha 6,000 mark. Dessa människor äro rövade in på bara kroppen på vad de samlat och arbetat ihop. Men vad gör man? Man grälar om vems felet är, om Versaillesfreden och reparationspolitiken eller den till alla andra maktens symbol upphöjde tyske industrimagnaten Stinnes.

Från Ryssland visa Nansens siffror ätt fallen av tyfus och kolera i år stigit till det dubbla mot i fjor, stigit till över millionen för tyfus och till trekvarts million för kolera, andra epidemier ätt förtiga.

Jag läste om en hustru med flera barn, som avundades svinen i den mitt emot liggande svinstian deras präktiga, rymliga bostad. Hon kunde tillagt: tänk vad krigsaeroplanen bo fint, hur förträffligt det är sörjt för vapen- och ammunitionsförråd, för militärens hästar, tänk så ståtliga nya kaserner det byggs, så praktfulla officersbostäder. Men hon aktade sig väl, ty man skulle ha skrattat åt henne.

Det är inte om dessa ting, som de stora debatterna röra sig, inte på dessa frågor, som ministärer bildas och falla. Men vi kvinnor, vi fredsfår — alla kvinnor är inte fredsfår och alla fredsfår är inte kvinnor förstas — vi lägga tyngdpunkten här, på människornas liv och möjligheter att leva, på generationernas förnyande, på skonsamhet mot livet. Vi kunna inte låta bli att förskräckas över detta slöseri, detta försummande och bortslarvande av människomaterial. Vi tycka att grunden spricker och sviktar under civilisationens stolta byggnad.

Vi kunna alls inte finna, att vi äro verklighetsfrämmande svärmare, då vi föreslå, att de som ha makten börja tänka om från början igen och angripa problemen gemensamt i stället för att som nu bara söka resa svårigheter för varandra. Vi skulle vilja värdera om värdena och flytta om punkterna på de politiska programmen, så att de yttersta bleve de främsta.

Vi kunna alls inte finna, att vi äro verklighetsfrämmande svärmare, då vi föreslå, att de som ha makten börja tänka om från början igen och angripa problemen gemensamt i stället för att som nu bara söka resa svårigheter för varandra. Vi skulle vilja värdera om värdena och flytta om punkterna på de politiska programmen, så att de yttersta bleve de främsta.

Än säger Clemenceau, än Poincaré, än Cuno: vårt folk vill leva. Förträffligt, de ha insett att det gäller livet. Men när man sen kommer till slutsatserna, då gäller det att med dessa lösenord — vi vilja leva — helga sina politiska åtgärder i den inter-europeiska kontroversen.

Jag hörde sägas på kvinnornas fredskongress i Haag i ett av de större anförandena: detta är inte längre en lämplig värld för barn ätt födas i.

Såra inte verkligheten för djupt, den hämnas.

Elin Wägner

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS! NAMNET - EASTMAN KODAK COMP. - PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM
ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRAMKALLNING OCH KOPIERING BÄST GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG · MALMÖ · STOCKHOLM

Hemma hos talmannen.

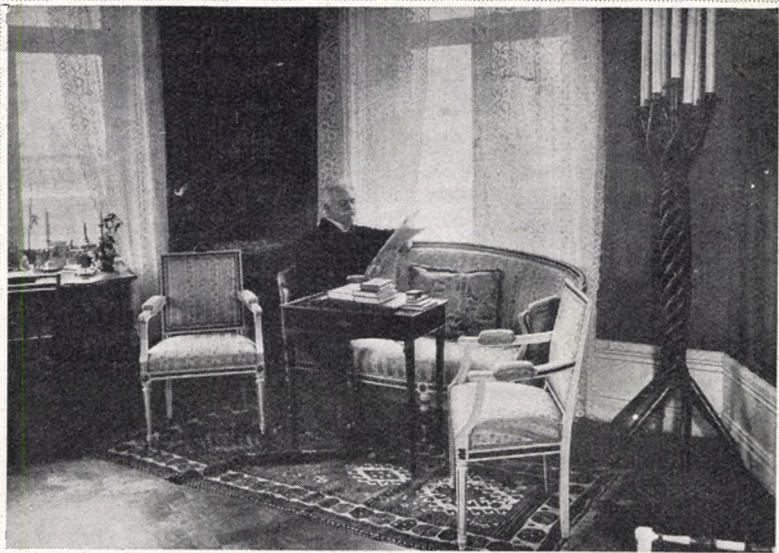
Ett besök hos greve Hugo Hamilton i hans vackra hem på Blasieholmen.

NÄR FÖRSTA KAMMARENS TALMAN, greve Hugo Hamilton i höstas flyttade in i den våning, Blasieholmstorg 11, från vilket han älskvärt tillåtit Iduns fotograf att taga några bilder, fick han i de gammaldags höga, rymliga rummen, från vilka man har en härlig utsikt över »kungliga Stockholm» med Strömmen och slottet, en den värdigaste ram kring alla de vackra gamla möbler, som greven och framlidna grevinnan fått i arv eller själva samlat.

Den nedersta bilden visar en del av grevens arbetsrum med skrivbord, bokhyllor, ett ståtligt gammalt renässansskåp etc. Både skrivbordet och en stor Karl-Johans-soffa invid ena väggen ha tillhört grevens morfar Erik Gustaf Geijer — han dog i den soffan, påstår greven. I arbetsrummet hänger också Sandbergs porträtt av Geijer, och där står, på skåpet, Börjesons byst av honom; i ett annat rum finner man den unika Byströmska bysten.

Första kammarens talman, greve Hugo Hamilton, vid sitt skrivbord. Bordet har tillhört hans morfar, Erik Gustaf Geijer.

Greve Hamilton studerar dagens tidning i sin dotters rum — hörnrummet, varifrån man har den härligaste utsikt över Strömmen och slottet. T h. en egendomlig ljusstake, sammanflätad av fem järnstakar — ett minne från Gävleutställningen 1901.

Greve Hamilton vid pianot, där han gärna fördjupar sig i sin älskade Bach. Rummet är en kombination av matsal och salong. (Foto Holmén).

Grevens arbetsrum. Skinnstolen i bakgrunden längst till vänster har tillhört Ulrika Eleonora (signerad 1713), och man kan gott tänka sig, att hon satt i den, när hon mottog Stenbocks kurir.

Intill grevens arbetsrum ligger på ena sidan hans sängkammare och på den andra ett förtjusande hörnrum med väggarna i grönt, i vilket grevens yngsta dotter residerar. Bland de vackra empire-möblerna står där ett minne från greve Hamiltons landshövdingstid: den egendomliga jätteljusstaken, en skänk av Sandvikens bruk.

Och till slut kan Iduns läsare genom våra bilder kasta en blick in i det rum, som är en kombinerad matsal och salong — en mycket lycklig kombination för övrigt, som möjliggöres av den ljusa, lätta möbelen i egyptisk empire med förgyllda metallbeslag. Denna har för en hundra år sedan tillhört excellensen Wetterstedt. I detta rum finns bl. a. målningar ett porträtt av Hamiltonska ättens stamfader, en herreman från 1600-talet alltså. I salongen-matsalen står också pianot, och det gör rummet till en kär tillflykt för greven. Greve Hamilton spelar själv gärna och väl, och framför allt dyrkar han den klassiska musiken.

Sina lediga stunder använder han dessutom till att skriva ner sina levnadsminnen. Om grevens konstnärliga och litterära intressen skvallra f. ö. en rad album, som ligga på hans bord, fyllda med ritningar, målningar och humoristiska verser till hans barn och barnbarn.

CAP KAKAO

är genom sin fylliga, goda smak och renhet den bästa och billigaste.

FRANSKA CHOKLAD- & KONFEKTFABRIKEN, A.-B. - GÖTEBORG

STRYK ELLER INTE STRYK?

UPPFOSTRARE OCH ANDRA OM SINA EGNA ERFARENHETER AV RISET.

T. v. Professor von Schéele. T. h. Folkskolinspektör Nordlund.

Professor Frans v. Schéele, den kände pedagogen och barnvännen, som har rik erfarenhet i uppfostringsfrågor från den långa tid han var högste styresman för all Stockholms folkskolor, gör följande för alla uppfostrare intressanta uttalande:

Straff kunna verka såsom uppfostringsmedel, dels genom att tvinga till en levnadsordning, som med vanans makt leder till ett rätt handlande, dels genom att inskräpa i uppfattningen skillnaden mellan rätt och orätt och ingiva respekt för det rättas maximer. Men alla straff kunna ock medföra en uppfostran försvärande verkan, i det att straffen kunna ingiva ovilja mot den straffande och benägenhet till trots mot hans befallningar. Alla straffformer måste därför av uppfostraren användas med den största försiktighet och den finkänsligaste takt, om de ej skola mera skada än gagna.

Särskilt gäller detta om kroppslig aga. Ingen straffform är så ägnad att förråa både den straffande och den straffade. Av psykologiska skäl kan man ej utdela aga utan frestelse till vrede och ej mottaga aga utan en känsla av personlig förödmjukelse. Därtill kommer, att det icke finnes någon annan form av straff, mot vilken den brottslige så genom vana kan härda sig, som förhållandet är vid aga.

Detta straffmedel bör därför antingen alls

Med anledning av den diskussion om kroppsstraffets betydelse och verkningar, som Långholmsrymningarna givit upphov till, har Idun vänt sig till ett antal framstående pedagoger och uppfostrare för att höra deras mening om risets betydelse och verkan i barnuppfostran — främst med stöd av egna personliga erfarenheter i frågan.

icke användas eller ock komma till bruk endast i ytterst exceptionella fall.

Om en uppfostrare anser sig tvungen att använda kroppslig aga, så är detta enligt regeln ett vittnesbörd om att han misslyckats i sin föregående uppfostrande verksamhet, och utsikten för honom att bättre lyckas genom den tillgripna nödfallsutvägen är mycket ringa. Av det nu anförda torde väl framgå, att jag icke är en vän av agan, men å andra sidan anser jag icke kroppslig aga, använd inom måttliga gränser, i och för sig vara ett omänskligare, vår tid ovärdigare straffmedel än annat yttre tvång.

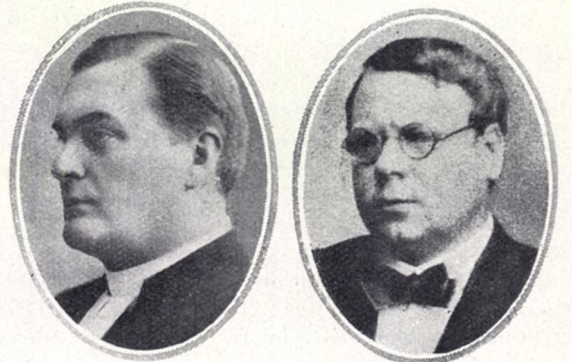
Jag har under min skoltid haft flera tillfällen att iakttaga de skadliga verkningarna av oförståndigt använd aga, men någon personlig erfarenhet på området har jag icke, enär jag aldrig varé sig i hemmet eller i skolan mottagit aga och ej heller någonsin själv utdelat sådan.

*

Dr Nordlund om en "olaglig" örfil.

Aga eller inte aga — det är omöjligt att fälla ett generellt omdöme i den frågan, svarar doktor Karl Nordlund, förste folkskoleinspektören i Stockholm, när han störes av Iduns telefonpåringning mitt under brinnande arbetstid. Säkert är dock att den endast bör komma ifråga i sällsynta undantagsfall, och då som ett skamstraff.

Ett kok stryk i det psykologiska ögonblicket kan bli orsak till andlig uppreckning hos

T. v. Pastor Bergö. T. h. Konstnären Rikard Lindström.

offret — det har jag själv bevittnat. Jag utdelade nämligen en gång en kraftig men högst olaglig örfil till en styvsint pojke, och han blev som en omvänd hand, vi äro vänner än i dag — sedan harmen lagt sig.

I Stockholm, där det är ett gott och lätt påverkat barnmaterial i skolorna spelar inte agan stor roll, men i trakter med hård och styvsint befolkning kan det vara en värdefull möjlighet till disciplinens uppehållande.

Om jag har fått stryk själv, och hur det verkat? Jo, klassmörj en gång — men först på äldre dar har jag fått veta anledningen: det var för att jag kunde för bra.

*

När uppfostraren kommer till korta med sina ord...

Regementspastor Carl Bergö, Frimurarbarnhusets intresserade och energiske ledare, anser agan som ett nödhjälpsmedel i uppfostran, och utvecklar sin mening på följande sätt:

Så länge det onda i anlag, i dåliga exempel och förvärd vilja är en verklighet, blir också straff och aga en nödvändighet, som vi väl kunna beklaga, men som vi icke kunna meditera och spekulera bort ur vårt samfundsliv. Det är ett faktum, att det finns uppfostrare, som

(Forts. sid. 89, med uttalanden av dr Lydia Wahlström, konstnären Rikard Lindström och grosshandl. Axel Eliasson).

Juvelskrinet eller hans bättre hälft.

NÄR MANNEN UNDER KÄRLEKENS första dagar deponerat sin själs bästa och vackraste hos den älskade kvinnan, så har han hos henne gömt en skatt. Sjunker han sedan under vardagarnes tunga tyngder, och tappar han bort sina smycken, så brukar han återfinna dem hos henne, som vårdat och gömt dem hos sig (dock icke alltid!). Det är i sådana ögonblick han kallar henne sin bättre hälft, och hon är det. Hon kan i den rätta stunden ge honom igen en vacker tanke, ett skönt ord, som han en gång givit henne; då blygs han, och sörjer sig själv såsom en fallen, och när han ser sitt förra i henne, känner han hur djupt han sjunkit, medan hon står kvar däruppe på den rena havsklippan. Då ser han upp till henne, ropar hjälp, och när hon räcker handen, så reser han sig, och han tackar henne som räddat honom.

August Strindberg.

Paulus förklarar detta så ofta misstydnda förhållande mellan makar:

»Dock är i Herren varken mannen utan kvinnan eller kvinnan utan mannen; ty såsom kvinna är av mannen, så är ock mannen genom kvinnan, men allt är av Gud.»

Därför synes i ett rätt äktenskap varken mannen för sig, eller kvinnan, utan

Av August Strindberg. Ur "Blå böckerna".

båda förnimma sig och förnimmas av andra som ett väsen. Och när den ena får något skönt av den andra, så skall den tacka, och den andra tackar för att den fick ge. De tacka varandra, ty de äro samma varelse, och utbytet av gåvor och gengåvor är beständigt, oavlatligt, så att de icke kunna skilja på giva och taga.

Därför är ett rätt äktenskap oupplösligt; det kan icke avvittas, icke skiftas, ty det som äges är inalienabelt, gemensamt, och egendomen kan icke realiseras, ty den är ett andligt, som icke köpes och säljes.

Men hur det är, mannen som är ute i livets råheter förlorar förr sina smycken än kvinnan, som är skyddad vid det välstängda hemmets varma härd. Där kan hon vårda skrinet, och gör hon det troget, så skall han alltid se upp till henne som till sitt bättre jag.

BLUS BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA TVÄTT- & FÄRGERI AB GÖTEBORG

Carl Peter

PÅHLSSONS
Teaterkonfekt
Högfin kvalitet
Tillverkare: A.-Bol. Carl P. Pålssons
Choklad- och Konfektfabrik, Malmö.

D E R A S F R U A R

ALFRIDA LINDERS, JORDBRUKSMINISTERNS MAKA.

DET VAR EN AV DE FÅ VACKRA augustidagar den förflutna sommaren bjöd på, som jag på hemväg från en biltur genom Skånes vackra bygder färdades förbi Nevitshögs lilla samhälle. Solen började luta mot sin nedgång, då bilen svängde förbi en vinglös kvarn, kring vars höga fot prunkande blomsterrabatter bredde sig — just en sådan där liten färgmättad oas människoögat älskar att dröja vid.

Jag vände mig frågande till min följeslagare — vem kunde ha anlagt denna lilla rara idyll omedelbart invid stora landsvägen?

Plötsligt går det som en blixtnöje genom mitt medvetande — "Sven Linders! Vår jordbruksminister." — Vem annan än han, den store blomsterälskaren, skulle kunnat förläggas en sådan liten örtagård kring foten av en gammal, pittoresk kvarn.

Den står för mig, den lilla färgmättade tavlan, som hastigt upprullades och lika hastigt försvann, ännu den regnväderstunga dag jag begiver mig till Nevitshög för att för denna tidnings räkning få en intervju med statsrådinnan *Alfrida Linders*.

Det är till ett hem, präglad av gammal god, svensk gästfrihet jag kommer.

Alfrida Linders, född Gudmundsson, såg dagens ljus den 22 maj 1877 i Jonstorps församling ej långt från Kullaberg. Hennes far var lantbrukare här, och så snart hon slutat sin skolgång, blev det att ta fatt på alla de sysslor, som höra ett lanthem till. Fadern var inte den, som sparade sina barn, allt slags arbete fick de unga flickor pröva på, och inte ens sådant arbete, som närmast kunde anses som karlgöra, skonades hon från.

"Men", säger fru Linders med ett småleende, "det var en god och nyttig skola för mig, ty under alla de år min man varit borta från hemmet för sina offentliga uppdrags skull, var det jag, som fick sköta lantbruket."

"Och det gick bra det", säger hennes man, "att låta hustrun 'rida för hushållet', och förresten hade det hela gått sönder, om ej så skett under de långa riksdagsåren." Vid tjuugo års ålder förlovade hon sig med Sven

Statsrådinnan Linders.

Linders från Nevitshög, som helt apropå råkat henne på en av de långa fotvandringar, han gjorde på den tiden. Och när han några år senare övertog fädernegården, gifte de sig. Men det var ej blott jordbruket, som skulle skötas och lämna vinst, även den stora trädgården, som anlades under de första fem åren, skulle bli en inkomstkälla, och så arbetade de unga tu rastlöst och målmedvetet på två olika, båda i lika hög grad krävande arbetsfält. De första åren såldes produkterna på torget i Malmö och många Malmöfruar försågo den tiden sitt bord med frukt från Nevitshög, egenhändigt utminuterade av de unga odlarna. Numera skickas frukten i större partier till olika delar av landet, och under kristiden sålde fru Linders stora partier frukt till Nordiska Kompaniet, där den vackra, skånska frukten utgjorde en begärlig och efterfrågad vara.

Fru Linders är även hon en stor blomster-

älskare, fast hon skämtsamt påstår, att hon sköter ogräset och hennes man blommorna.

Fru Linders verksamhetsbegär och arbetsförmåga spänner över många olika områden, fast hon själv helt anspråkslöst påstår, att hon inte alls är någon duktig och mångkunnig husmor. Men detta är att sätta sitt ljus under ena skäppa. Det arbete som likväl mest intresserat henne har varit att få hjälpa sin man, och förr, innan han blev jordbruksminister, var hon honom till en stor hjälp vid hans skrivgöromål. Sålunda fick hon under riksdagsåren alltmera gripa in på egen hand och hjälpa till med skötseln av de många privatuppdragen, såväl förrättandet av bouppteckningar och upprättande av en del andra legala handlingar som hållandet av lösöreauktioner kommo ofta på unga fruns lott, då mannens tid ej räckte till för allt. Sedermera blev hon så att säga hans ständiga sekreterare vid uppdragen som domänintendent och som kommunalfullmäktiges ordförande. För övrigt har hon att självständigt räkna sig till godo uppdrag under flera år både som ledamot i skolråd och kommunalfullmäktige. Ävenledes har hon under åtskilliga år såsom ordförande i föreningen Nevitshögs jultomar lett arbetet för beklädnad av fattiga barn.

"Nu är det annorlunda", säger hon med en liten suck, och jag tycker mig nästan skymta i hennes blick en längtan efter tider, som aldrig komma åter.

Fru Linders är även skicklig i sömnadskonsten, och vävning är en av hennes käraste sysselsättningar. Så gott som allt vävt i hemmet är hennes flinka händers verk. Då hon som ung fru kom till gården, fanns stora mängder obearbetat lin i förrådskamrarna, och detta har hon själv behandlat, och själv har hon till största delen spunnit tråden till de vackra och starka linnevävnader, som fylla lådor och skåp i hennes hem.

Vi sitta inne i fru Linders lilla vackra björkkabinett och språka, och då jag frågar, om hon även vävt överdraget till dessa möbler, skakar hon på huvudet och berättar, att

(Forts. sid. 91).

Till vänster: En äkta skånsk kvarndammsidyll på den Lindersska gården i Nevitshög. — T. h.: Matsalen, full av vävnader, som fru Linders själv förfärdigat.

EKSTRÖMS VANILINSOCKER

ERNST JOSEPHSON-UTSTÄLLNINGEN

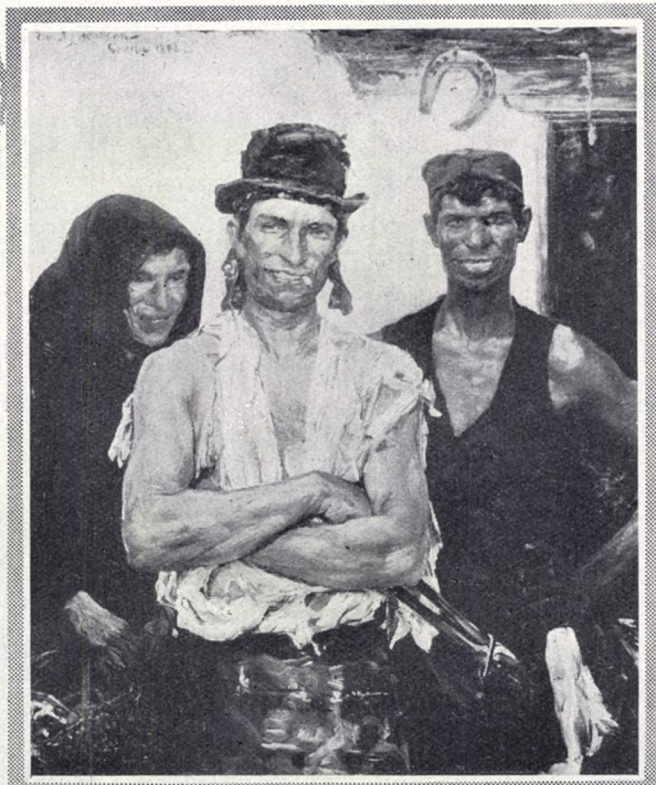
VÅR STÖRSTE FÄRGKONSTNÄRS SAMLADE LIVSVERK VISAS.

På Josephsonutställningen finns »Necken» i fyra av de fem variationerna. Här Göteborgsmuseets »Neck» (målad 1882, liksom Stockholms-Necken).

Spanska gatumusikanter (från 1893).

Spanska smeder — en ypperlig målning, som man lyckats få låna från norska Nationalgalleriet. Målad 1882. (Foto Holmén).

Sten Sture d. ä. befriar danska drottningen Kristina ur Vadstena kloster. Denna historiska målning, f. ö. väl komponerad och vacker i koloriten, vill man knappt tro vara en Josephson, — men så är den också ett ungdomsarbete, från 1876, målad efter Konstakademiens prisämne.

DEN JOSEPHSONSUTSTÄLLNING, som anordnats på Konstakademien i Stockholm av Sveriges allmänna konstförening, är den största och fullständigaste, som någonsin samlats av mästarens verk. Den

ger en intressant inblick i denne vår störste färgkonstnärs utveckling. — Först de tidiga elevårens mogna och säkra ansatser, såsom man t. ex. möter den i prisämnesmålningen här ovan. Så de mogna årens

mästerskap, här representerat av de övriga tre bilderna. Och till slut alstringen från sjukdomsperioden, då formen löses upp, men känslan blir allt intensivare och mottagligheten för intryck allt starkare.

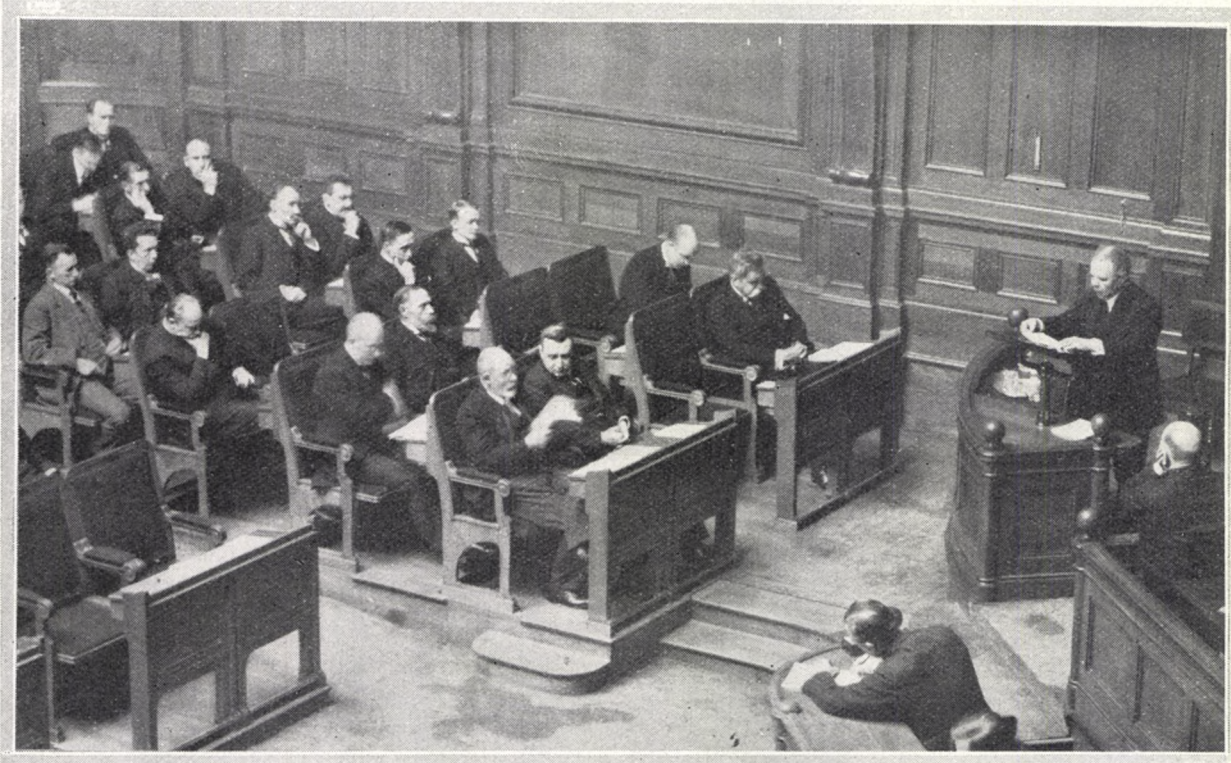
Expositionen ingår i en serie bytesutställningar, i vilken de tre nordiska länderna deltaga, och den inleder en mycket lycklig form av praktisk skandinavism.

Gubben's

Kalaåbullar
Ostronanjovis
Caviar

rekommenderas!

A.-B. HUGO HALLGRENS KONSERVFABRIKER, GÖTEBORG

En bild från riksdagens första kraftmätning, remissdebatten: hr Lindman i talarstolen: "vad vi behöva är andrum för det myckna lagstiftandet och reformjaktet, arbetsfred och arbetsro." (Pressfoto).

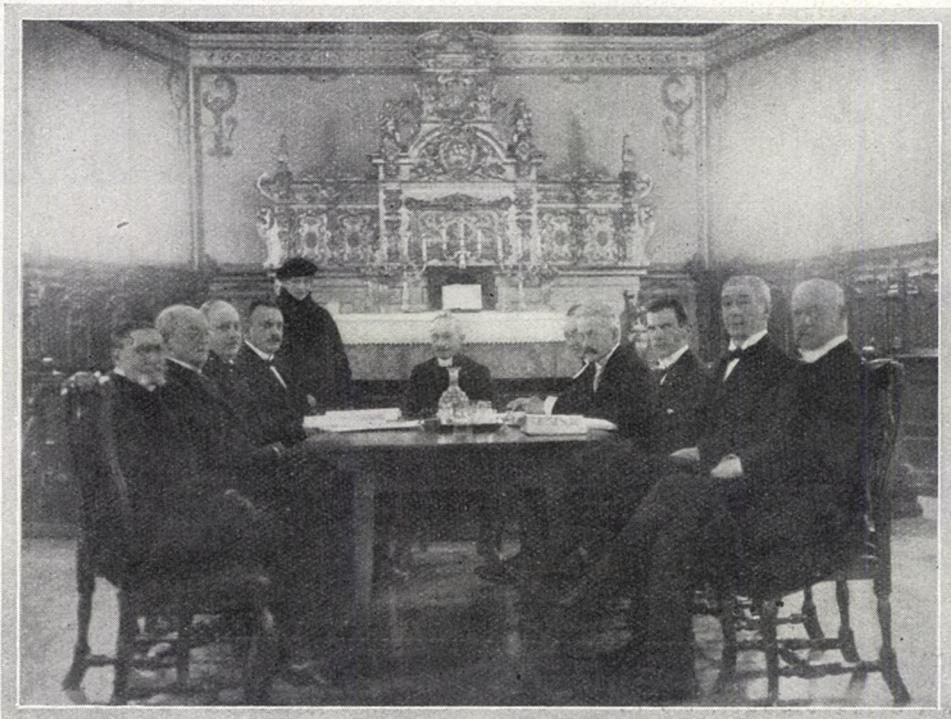

Den första vackra vintersöndagen i Stockholm denna säsong var senaste söndagen, och omgivningarna vinklade också av sportande. Här ovan ser man ungdom på väg till Fiskartorpet. (Pressfoto).

Marie Antoinettes skiftande och tragiska historia berättas i en ny stor historisk film, inspelad i Tyskland och framförd i Sverige i dagarna genom Björnstads filmbyrås förmedling. Här ovan en av de praktfulla scenerna kring drottningens (Diana Karence) förmälning, där hon uppvaktas av hovdamerna. Här nedan en praktfull Mirabeau-typ, utformad av Herman Valentin.

Kyrkoherdevalet i Jakobs församling i Stockholm har varit föremål för en ovanligt stor uppmärksamhet. Här en bild från valförrättningen, som leddes av kyrkoherde Klefbeck, som man ser här bland bisittarne vid det stora bordet i koret. Då mindre än $\frac{1}{5}$ av de röstberättigade deltog i valet, föll avgörandet under k. m:t.

EN MOR. AV ERNST LUNDQUIST

ETT GOTT STYCKE IN I KUMLA-skogen bodde mor Brita, och eftersom den gamla gråmossiga ryggåstugan gått i arv i hennes släkt sedan urminnes tider och nu varit hennes egen i över trettio år, var det inte utan skäl som hon på lek kallade sig »nådig frun på Ryggås.»

Hon var vad herrskapsfolket i socknen kallade för ett original, litet karaktig av sig, men också rejäl som en karl, ville ha en stor sup två gånger om dagen, då hon hjälpte till med byk, och saltade ofta sitt tal med några av de mindre svärorden; råkade ett av de större halka med, kom det så oväntat och var så barockt inpassat, att det bara narrade till skratt.

Hon hade ett så skämtsamt lynne, Brita, och därför var hon alltid välkommen som hjälpmadam på alla socknens herrgårdar, och när hon var med och piggade upp tjänstflickorna med sin språksamhet och sitt goda lynne, var det som om sysslorna gled undan med raskare fart. En skicklig arbeterska hade hon varit i alla sina dagar, och ännu på hennes ålderdom var det ingen av de yngre, som kunde skura ett golv eller stryka en skjorta så raskt och väl som hon. Därför hade hon också för det mesta sina veckor upptingade på förhand. Hände det någon gång, att hon var ledig och satt hemma i skogen, hade hon vanligen något täcke att sticka på beställning, och på det sättet drog hon sig gott fram och hade till och med några hundra kronor insatta i sparkassan.

Duktig fotgängare hade hon alltid varit, men det behövdes också, ty några av herrgårdarna, där hon gick i hjälp, lågo en bra bit ute på slätten, och redan innan hon kom ut från sin skog hade hon halvanan kilometer att gå. Förr i världen hade hon därför i rusligt väder gärna legat kvar över natten hos sina arbetsgivare, men det hade hon alldeles lagt bort under den sista

tiden. Om det så ösregnade eller snöstor-made var det aldrig värt att be Brita ligga kvar, nej, inte ens över själva julnatten, ty det var en fix idé hos henne, att hon skulle hem och sova i sin stuga. Och man visste skälet. »Viktor kan komma», svarade hon på alla övertalningar, och så skörtade hon upp sig, drog på sig sin salig mans högstövlar, som hon alltid använde i dåligt väglag, tände sin pipsnugga och gav sig oförskräckt ut i snöyrän.

En sådan oväderskväll hade hon emellertid förkyllt sig och blivit liggande i lunginflammation några veckor i sin stuga. Prostinnan skickade till henne sjuksköterska från staden, och ett par av grannmorna turade också om att vaka, men då hon såg deras bedrövlige minspel och hörde deras häntydningar på att hon skulle göra sig »beredd att möta Herren Jesus», skrattade hon bara åt dem, så sjuk hon var, och försäkrade att hon hade givit sig tusingen på att inte kola av den gången; Döden skulle väl veta hut och inte våga sig på nådig frun på Ryggås förr än hon ringde på honom. Och då hon en gång, medan hon var som sjukast, råkade nysa, såg hon upp med ett tjuvpojkkaktigt leende och sade gäckande:

»Dog jag nu?»

Men även efter sjukdomen fortfor hon med sin envishet att i ur och skur knoga i väg hem till sig om kvällarna, och då hon lyckligt och väl kommit in i sin iskalla stuga och hade vaktat ut brasan, kröp hon till kojs i sin väggfasta fällbänk och var så innerligt glad åt att vara hemma, »för Viktor kunde ju komma som en tjuv om natten». Under de elva år han varit borta hade hon ständigt väntat honom hem, det visste alla, fastän hon just aldrig talade om honom eller nämnde hans namn nu för tiden.

Viktor var hennes enda barn, och en

tämligen vidlyftig persedel hade han varit, så länge han var hemma och gick på dagsverke i socknen. En vacker pojke kunde man inte precis kalla honom, men ändå voro alla flickor tokiga i honom för hans livade, litet påträngande sätt och de kraftiga armar, varmed han förde sin tös i dansen på kyrkbacken om lördagsnätterna. Det var också jäntorna, som blevo hans olycka, ty vid hösttinget för elva år sedan var han stämde för barnuppfostringshjälp åt inte mindre än tre av socknens flickor, och för att komma undan kostnaderna och skandalen hade han ingen annan utväg än att försvinna, och sedan hade ingen i Kumla sett en skymt av honom.

»Se, pojken min är mera rädd för giftas än för själva håken», förklarade Brita. »Han tror att han aldrig skulle kunna bli trogen mot sin hustru, och därför gör han rättast mot henne, då han inte skaffar sig någon. Och han kan väl inte gifta sig med tre heller!»

Om Viktor ens någonsin hade skrivit till sin mor efter den brådstörtade avfärden var det ingen, som kunde säga med säkerhet. Brita själv iakttog därvidlag en obrottslig tystnad, och blev hon tillfrågad, svarade hon bara med en knipslug vink och svarade att det var vackert väder i dag.

Småningom vande man sig i socknen att betrakta Viktor som borta och försvunnen, och sedan två av de tre övergivna fästmorna blivit gifta och den tredje emigrerat till Amerika, kunde mor Brita opåttalt begära utflyttningsbetyg åt sin rymmare till pojke, och nu sades det man och man emellan, att han arbetade vid något sågverk i Norrland. Med postens tillhjälp försökte en av hans manliga f. d. kamrater att skriva honom till, men det kom aldrig något svar, så han hade kanske redan flyttat till annan ort.

(Forts. sid. 87).

Svenska expeditionen i arbete i den utgrävda Mykenegraven. Längst till vänster kronprinsen, därefter doc. Persson, längst till höger vid ingången till benhuset dr Frödin.

Sveriges kronprins bland järnålderns skatter.

prinsen och hans medhjälpare, docent Axel Persson och dr Frödin, gjort under våren och hösten 1922. Av de tretton gravar från Mykeneperioden (1600—1100 f. Kr.), som expeditionen upptäckt, är det endast den största, som ännu utgrävts. Taket på graven hade fallit ned, och i den håla, som därigenom uppstod, hade ett stort fikonträdd växt upp. De svenska utgrävarens skarpa ögon upptäckte dock, att hålan ej var naturlig, fikonträdet högs bort och man fann där under en stor grav, som var ovanligt rik på material, då den använts från femtonde århundradet f. Kr. ända bort till den tidigare järnåldern. Utom skelettet, av vilka ett hade ett hundskelett vid sin sida — kanske en jägare med sin trogna hund? — fann man här ett hundratal målade vaser, konstnärliga sigillstenar, silverringar, smycken av guld, över fyrtio smala guldrosetter, som antagligen stuckits fast i svepningen, åtta guldblåd liknande dem som Schliemann fann i Mykenes kungagravar, och bronsspikar med guldhuvu-

Vaser från den tidiga järnåldern, funna i den mykeniska graven. De ha geometriska mönster och somliga äro till formen lika våra moderna tekoppar.

den. De intressanta bilder som här återges och som tagits av direktören för brittiska arkeologskolan i Athén, mr A. B. J. Wace, visa de energiska arkeologerna i full färd med sitt krävande och tålmodsprövande men i detta fall så framgångsrika arbete. Och vem vet vilka överraskningar som vänta forskarna i de tolv andra gravarna?

Tageltyger

slitstarka och vackra. Bästa bleklädnad för möbler. Vävas på beställning i olika bredder. ***

Konstflitens försäljningsmagasin, Göteborg.

5:—

Ett gediget och billigt praktverk
Carl Larssons: Svenska kvinnan genom seklen.
Rekv. direkt fr, Iduns Exp, Sthlm. Fraktfritt Kr.

5:—

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

AMELIE SALÉN.
Affärsinnehavarinna, f. d. stadsfullmäktig, Köping.
60 år den 2 febr. 1923.

J. E. DAHLIN.
F. d. Marinöverkommisarie, Stockholm.
75 år den 5 febr. 1923.

K. A. STENBERG.
Provinsialläkare, Södertälje.
60 år den 31 januari.

K. J. MARCUS.
Överläkare, Stockholm.
50 år den 1 febr. 1923.

MARIA HAGMAN.
Skådespelerska, Husmor på Gustaf Fredrikssons ålderdomshem Höstsol, Täby.
60 år den 6 febr. 1923.

ANNA LEIJONHUFVUD.
Friherrinna, Strängnäs.
50 år den 2 febr. 1923.

N. F. STJERNBERG.
Professor, Stockholm.
50 år den 2 febr. 1923.

N. V. K. LINDENCRONA.
Provinsialläkare, Mariestad.
50 år den 1 febr. 1923.

J. G. C. BARTHEL.
Professor, Experimentalfältet, Stockholm.
50 år den 5 febr. 1923.

ELIN FALK.
Gymnastikdirektör, vald till ordf. i svenska ävdeln. av det nybildade Nordiskt förbund för kvinnogymnastik.

SOFI NILSSON †.
F. d. skolkökslärarinna, änka efter fil. dr Sven Nilsson, Stockholm.
* 1840. † 11 jan. 1923.

HILDA WAHLIN †.
F. von Schoting, änka efter kronolänsmannen C. M. Wahlin, Stockholm.
* 1844. † 13 jan. 1923.

MARIA GIÖBEL †.
F. Frigelius. Änka efter jägmästaren Adrian Giöbel, Örebro.
* 1846. † 16 jan. 1923.

ISABELLA BECKMAN †.
Sänglärarinna, Stockholm.
* 1847. † 12 jan. 1923.

BETTY EKWALL.
F. Almquist. Änka efter stadskamreraren A. Ekwall, Stockholm.
* 1849. † 13 jan. 1923.

ANNA BOKSTRÖM †.
Affärsinnehavarinna, änka efter guldmeden J. A. Bokström, Uddevalla.
* 1852. † jan. 1923.

METTE-MARGRETE ROSENCRANTZ †.
Godsägarinna, Gärsnäs herresäte.
* 1860. † 11 jan. 1923.

ELIN CARLSWÄRD †.
Gift med sysslomannen Rustan Carlswärd, Sthlm.
* 1888. † Jan. 1923.

GERDA HÖGBERG †.
Gift med sysslomannen vid Kristinehamns hospital O. Högberg.
* 1889. † 11 jan. 1923.

MAUD SCHWIELER †.
Dotter till grosshandlare Knut Schwieler och hans maka, Stockholm.
* 1901. † 11 jan. 1923.

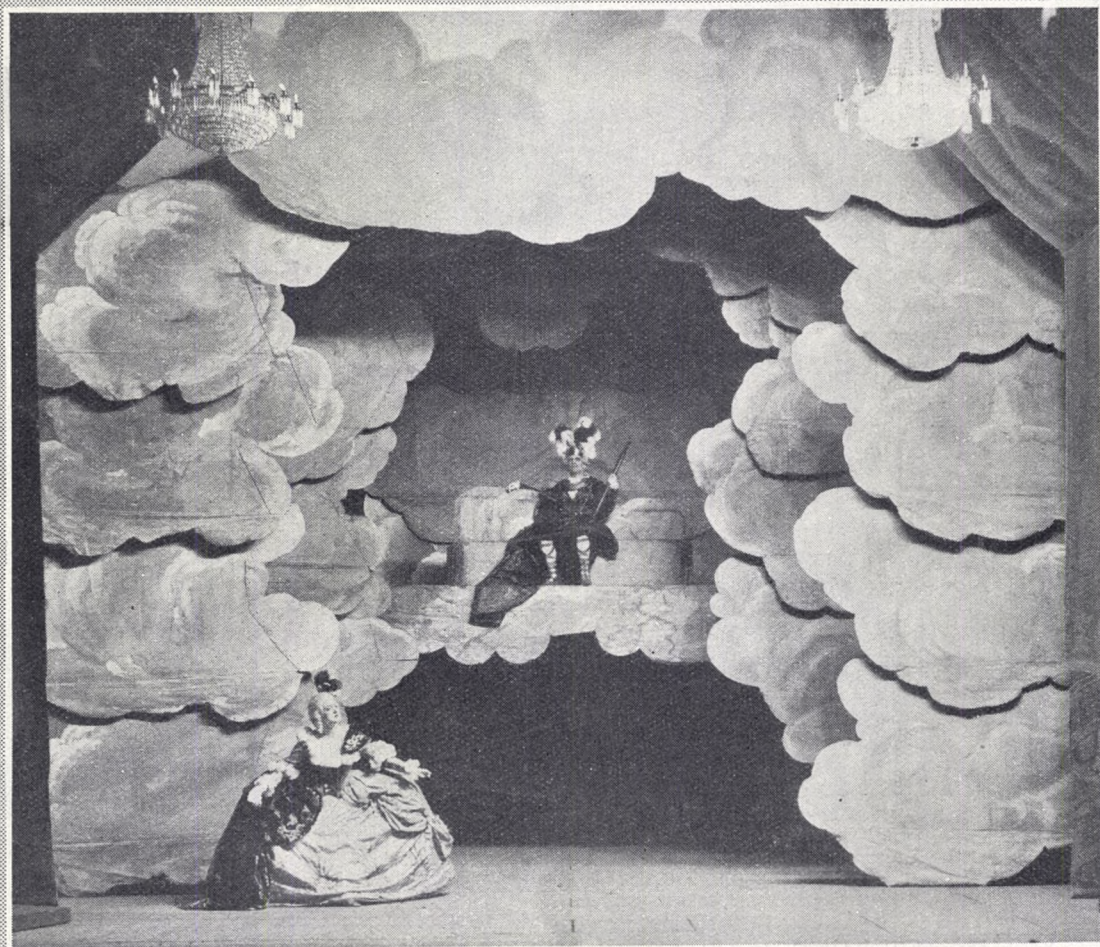
EN UVERTYR I ROKOKO TILL OPERAN

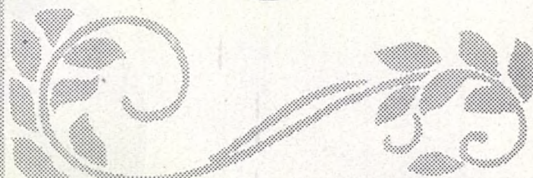
Thetis (Göta Ljungberg) klagar sin kärleksnöd, då hon tror sig sviken av Pelée.

Den ömme Pelée (Öhrström).

Thetis (Göta Ljungberg) får besök av Jupiter (Richter), som stiger ner från teaterhimmelen omgiven av moln för att uppträda som Pelées rival. Den häpna Thetis' själsrörelser måste tydligen dämpas något av den ofantliga krinolinkjolen, som f. ö. var komponerad i de läckraste färger.

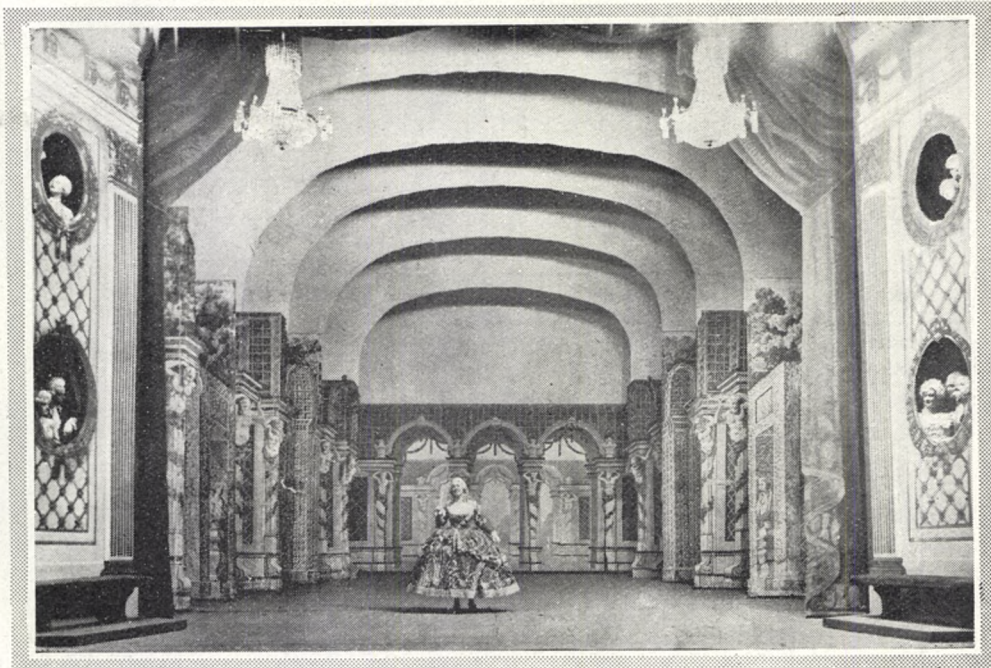

Echo i »Thetis och Pelée» (Karin Rydquist-Alfheim).

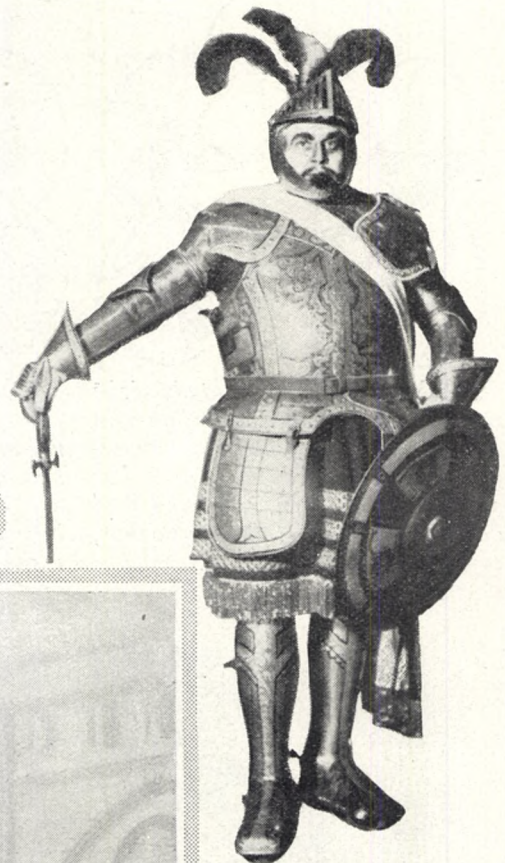
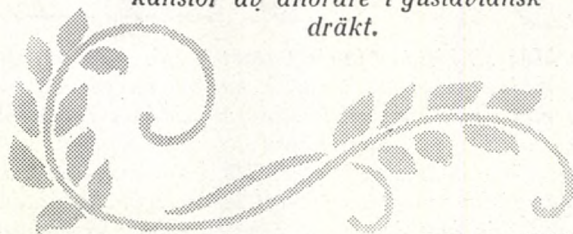
S STÅTLIGA HUNDRAFEMTIOÅRSFEST

Gustaf Vasa (spelas av hr Stockman).

Vid nyuppsättningen av *Thetis och Pelées* andra akt hade Kungl. Teatern bemödat sig att ge en trogen bild av en operaföreställning för 150 år sedan. När ridån gick upp, såg man Doris, en havsnymf (i krinolin!) i *Thetis'* svit, spelad av Anna Edström. Efter menuettens graciösa takt sjöng hon om att också hon älskade Pelée, *Thetis'* utkorade. I de små logerna vid sidan avnjutas hennes ömma känslor av åhörare i gustaviansk dräkt.

Kristian Tyrann (framställd av hr Stiebel).

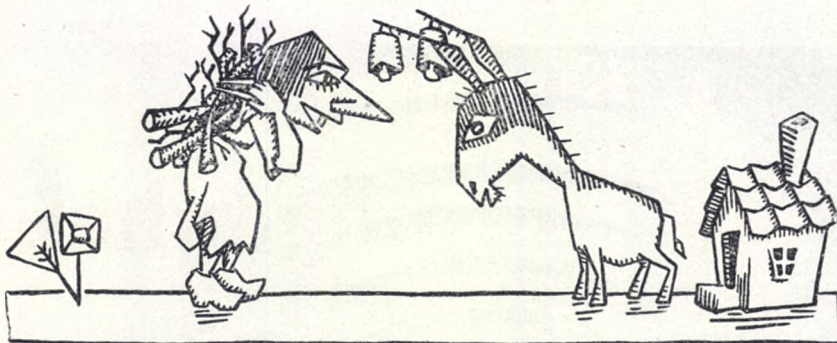
(Samtliga fotos av Almborg & Preinitz.)

OPERANS JUBILEUMSVECKA inleddes den 18 d:s med en ståtlig festföreställning. En lysande publik fyllde den till sista plats fullsatta, festsmyckade salongen. De här återgivna bilderna ge en föreställning om det utomordentligt fint sammansatta programmet, som innebar en sen tids hyllning åt Gustaf III:s kulturgärning: den första svenska lyriska scenen.

Scen ur *Gustaf Vasa* framför Stockholms slott, sådant konstnären med sin fria fantasi sett det. Framför ryttsstatyn på pelaren ser man Gustaf Vasa som med fiendens segertrofeer som bakgrund står med den nyss undfångna kronan på huvudet. Till vänster de redliga dalamän, som hjälpt honom till seger, där bredvid hans mor och syster. I bakgrunden hären och till höger Stockholms stadsbefolkning.

SMÅTTINGARNAS EGEN SIDA

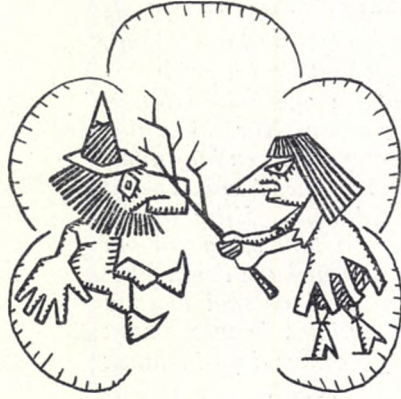
ÅSNAN SOM VILLE BÄRA KÄJSARENS GULLSADEL
SAGA MED BILDER AV FABRO MANUEL

1. En kvinna med ett risknippe på ryggen, fick se åsnan och frågade: — Vem är du och varför står du här? Jag är åsnan som vill bära Käjsarens Gullsadeln och väntar här Käjsarens Hovstallmästare, som bor i detta hus, svarade åsnan. Jag är Prinsessan och Käjsarens dotter, svarade kvinnan, men inte bor Käjsarens Hovstallmästare i detta lilla hus; du har blivit narrad. Tror du mig icke så skall du få höra:

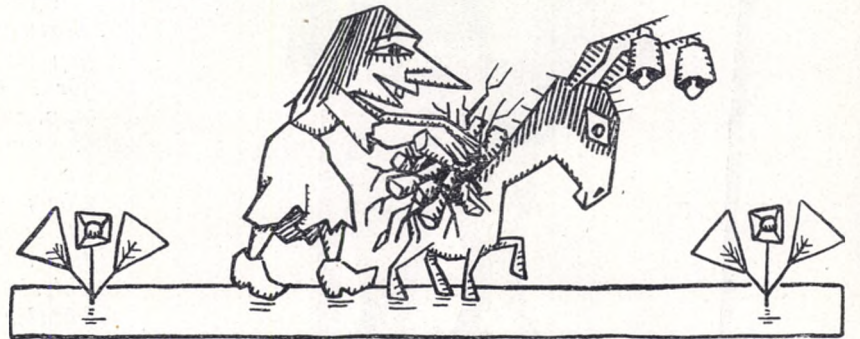
2. I dag gick jag ut att spatsera med min allra vackraste docka; du skall tro jag har många vackra dockor; hundra som kan blunda och hundra som kan säga mamma, men den vackraste kan även äta konfekt. Så nog är det en vacker docka.

3. Då kom en rövare smygande bakom oss, som fattade tag i mitt hår och ryckte till, så jag tappade min krona. Sedan skar han sönder min allra finaste klänning med sin stora kniv, fast jag sa han skulle få halva kungariket om han slutade upp.

4. Men rövaren slutade icke upp ändå, för han ville stjäla min docka, för att ge åt sina rövarebarn att leka med. Käjsaren har sagt att rövarebarn även leka med dockor, men endast sådana dockor, som Prinsessor leka med.

5. Men så hittade jag ett stort ris som jag slog till rövaren på näsan med, så näsan svullnade på honom. Till slut blev näsan så stor att rövaren inte kunde se. Då blev han rädd och sprang långt in i skogen där han bor.

Det här är inte bilder ur någon saga, utan det är fotografier från en riktig teater i Berlin, där hela personalen består av djur. På den första bilden, längst till vänster, se vi, hur mormor sätter på kaffet. Nu skall hon ha en trevlig eftermiddag, tänker hon: hon väntar tjocka släkten. På bilden i mitten se vi hur sonen kommer på besök med sin söta lilla fru. Och så längst till höger barnbarnen, som strax springa ut i trädgården för att leka. Det är duktiga småttingar, inte sant?

BARN- OCH PERSONVÅGAR

uthyras och försäljas i vår utställningslokal

R. T. 2070

Norrmalmstorg 1, Stockholm.

S. T. Norr 4831

NYA AKTIEBOLAGET STATHMOS, NYNÄSHAMN

CRÈME DE CHOLEPALMINE

Antiseptiska hudmedel, säljes å apotek, av parfym-, speceri-, sybehörs- och färghandlare, perukmakare m. fl. i tuber à Kr. 1.— och 60 öre.

De svenska hemmens linneförråd

— en national-förmögenhet.

Våra tider äro sannerligen inga tider att slösa i. Tvärtom! Varje tillgång måste tillvaratagas och intet tillspillogivas i onödan.

I de svenska husmödrarnas linneskåp rymmes en verklig nationalskatt.

Har Ni tänkt på hur stor del av denna skatt som årligen förstöres genom skadliga tvättmedel och föråldrade tvättmetoder? Ni känner till det gamla sättet att medels tvättbräde och skurborste riva och slita smutsen ur kläderna — ett behandlingssätt som förstör både plagg och händer.

Har Ni tänkt på att det finnes en ny idealisk metod att rengöra Edert linne, ett sätt som lämnar det allra härligaste resultat, som sparar plaggen så att de vara mångdubbelt längre och därtill både tid och Edra händer.

Med **Vita Tvättbjörn**, det härliga tvättmedlet, kan Ni tvätta enligt denna utmärkta metod. Men, invänder Ni, skadas ej kläderna? Nej och åter nej, vi ha under årtal experimenterat och förvissat oss om att Vita Tvättbjörn är oskadligt även för de ömtåligaste plagg. Endast högklassiga råvaror och de modernaste tillverkningsmetoder användas under kontroll av Fil. D:r Y. Dalström.

Besluta Eder nu att försöka VITA TVÄTTBJÖRN Det tillgår på följande sätt:

I en lut, gjord av detta Tvättbjörnpulver, lägger Ni Edra kläder på kvällen. Under natten, medan Ni sover Er lugna sömn, arbetar Tvättbjörnen, och på morgonen skall Ni finna smutsen så upplöst, att den bokstavligen rinner ur kläderna.

En stunds kokning i luten och några sköljningar är sedan tillräckligt för att göra kläderna bländande vita.

Varken såpa, tvätt-tvål eller lutpulver behöva användas, ty Vita Tvättbjörn innehåller allt som kan göra en tvätt ren och fin.

Det är en 20-årig firma som står bakom Vita Tvättbjörn — samma firma som tillverkar det gamla hederliga putsmedlet *Röda Björn*;

det bör vara tillräcklig garanti för Eder.

HELIOS.

Lekar och lustigheter.

NYA GÅTOR.

1. Vad är det som finns i burk, men ej i bur?
2. Var finns floden utan vatten, var finns staden utan hus?
3. Vilken oxe bölade så att hela mänskligheten hörde det?
4. Vem är din trogne följeslagare och i allt rättar sig efter dig utan att du behöver befalla?

Lösningar av Lekar och lustigheter i föregående nummer.

Dolda namn: Ulla, Emma, Elin, Tyra, Kalle och Inga, Greta och Noak, Anna, Sven, Nils.

Vad är det i glaslet: De fyra egennamnen voro Tiburtius, Ferdinand, Vincent och Elias. Och den lodräta mittraden ger ordet *ricinolja*.

Palindromen: Nål — lån.

Namngåtan: Kommerskollegium.

Gåtan: Först seglade bägge sönerna över på andra sidan floden. Den ene stannade där och den andre seglade tillbaka till fadern, varpå han gick i land och lät fadern segla ensam över.

Därefter sprang sonen som stod på den andra stranden i båten, då fadern stigit ur, och seglade över för att hämta sin bror.

En mor.

(Forts. fr. sid. 82).

Brita hade varit mycket svag för sin Vicke och inte alltid gjort så stora ansträngningar att hejda honom i hans många upptåg, och kanske det var därför hon aldrig visade att hon saknade honom, då skulle folk ha sagt att det var rätt åt henne, då hon inte haft förstånd eller ruter nog att hålla honom i tukt och Herrans förmaning.

Iduns byrå och expedition,

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: ... Kl. 9—5 | Expeditionen: ... kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 9803 | Riks 1646 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 | Annonskontoret: kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 402 | Riks 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text, 40 öre | Utländska annonser:
å textsida. Bestämd plats 45 öre efter texten, 50 öre
20 % förhöjning. Led. pl. å textsida, 20 % förhöjning.
och Platssökande 25 öre. | för särskilt begärd plats.

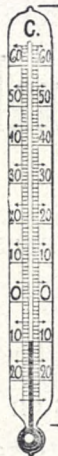
Iduns prenumerationspris:

Idun uppl. A.	Idun uppl. B.
Helt år ..... 15:—	Helt år 17:50
Halvt år ..... 8:—	Halvt år ..... 9:—
Kvartal 4:25	Kvartal 4:75

Nu efter elva års förlopp spordes det emellertid framåt värdant att Brita verkligen hade fått ett brev från sin son med Sundsvalls poststämpel, och ett par dagar därefter steg han av tåget och knogade i väg med en liten kappsäck i handen uppför bergsknallarna till hennes nåd på Ryggås. Han var snyggt klädd och stödde sig tungt på en käpp med silverkrycka. Ett par av sockenborna som mött honom hade haft svårt för att känna igen honom, så blek och hålkindad var han och så olik den förr så kække och rödblommige ungersvennen. Han gick böjd med insjunket bröst och såg lungsiktig ut. Och han låtsade sig icke känna igen någon.

Det blev ett frågande, då mor Brita nästa gång dök upp nere i kyrkbyn. Och nu talade hon opåmint om Viktor från morgon till kväll, bara om Viktor och Viktor. Men hennes ton var snarare förvånad än glad. Han var sjuk och åldrad, och fastän han nu redan varit hemma i två dagar hade hon ännu inte lyckats få veta var han hållit till och hur han haft det under alla dessa år. Naturligtvis hade han slitit ont, det syntes på honom. Varje gång hon såg på honom skar det henne i hjärtat. Han

I vinterkylan
skyddas huden
bäst med
Gahns
Maniol

MED VÄTESUPEROXID

R. De

**DEN LILLE
HALSLÄKAREN**

"Nu ska' vi ta' en Tulo-pastill", sa' den lille halsläkaren, "så ska' snart hesheten vara borta". Då Ni vill ha en verkligt bra bröstpastill, se till att Ni får Tulo, den — och ingen annan

Uppfriskande. Pris 25 öre. Välsmakande.

hade kommit in till henne i stugan om kvällen helt stilla och lugnt, som om de hade skilts åt i går, och bara tagit henne i hand nästan som en främmande och vänt bort munnen, då hon velat kyssa honom, och han hade varken bett att få stanna hos henne eller sagt hur länge han ämnade uppehålla sig på hemorten. Då hon gjort honom frågor, hade han blivit otålig och sagt att han skulle göra reda för alltsammans en gång, men inte nu, inte nu. Och så hade han utan vidare tagit locket av sin gamla liggsoffa, som stått bäddad med de bästa lakanen i alla de elva åren, och klätt av sig och lagt sig och somnat på fläcken.

För första gången tycktes det nu påkostande för mor Brita att se belåten ut och ge sina munviga svar. Hon talade visserligen vitt och brett om Viktor, men det var bara lustiga historier från hans barndom och ynglingaår hon drog. Om hans liv under de elva åren visste hon fortfarande ingenting. Han hade blivit så tystlåten, så att det kändes nästan som att vara på begravning, då han satt i sitt soffhörn och bara såg rätt ner framför sig. Snäll och tjänstaktig var han förstas med allt vad han orkade med, bar vatten från källan, högg ved ute på backen och eldade i spisen de kalla vårvällarne, frusen var han jämnt. Då hon erbjöd sig att hämta ut doktor från staden, skakade han bara på huvudet och sade att det behövdes inte, han hade låtit undersöka sig i Sundsvall och visste vad han hade att rätta sig efter.

Han hölls mest ute i skogen, men orkade nog inte gå långt, ty då han en gång varit ute i flera timmar och hon gick efter åt det håll, där han försvunnit mellan träden, hittade hon honom liggande på gläntan i solen, bara några alnar från stugan, och där hade han legat hela tiden, sade han. Det var som om han undvek henne. Kanske han var rädd för hennes frågor, men dem hade hon alldeles slutat med, sedan hon sett att de plågade honom. Då hon var hemma pratade hon allt möjligt slarv om gammalt och nytt för att skingra hans tankar, och ibland kunde hon få honom att se litet road ut, men det var bara en sådan där matt liten ljusglimt, som kan lysa upp ibland under kulna höstdagar, och hon visste inte hur det kom sig, men just då hon såg honom dra på munnen så där ville hon bara gråta.

En gång medan han sov hade hon smugit sig till att titta i hans arbetsbok, och tänk han hade varit vida omkring över hela Sverige, och aldrig tycktes han ha varit arbetslös. Han borde väl egentligen ha haft det riktigt bra, ekonomiskt taget, så att det var då inte därför han låtit bli att skriva till henne. Men han hade väl varit rädd för de där stora schanorna, som råkat i omständigheter därför att de hakat sig fast vid honom som snärjgräs, och trott att de skulle pocka på äktenskap. Han visste ju inte, han, att de hade glömt honom för längesedan och hade det bra; om han bara hade givit henne sin adress. Ja, jäntor skulle aldrig finnas till, eller också skulle de födas gamla och fula och vindögda, då hade inte Viktor behövt sitta där i soffhörnet nu och se ut som en stackare.

Sommaren gick och hösten kom, men ännu visste mor Brita lika litet om sin pojkes upplevelser. Det gjorde henne för resten det samma nu, hon hade alldeles slutat att tänka på det. Det förflutna var dött och utstruket; nu hade hon bara att visa sin pojke ett glatt ansikte, prata tok med honom, så att tiden inte skulle bli honom för lång och laga att han fick litet god mat, för det tyckte han om. Och när hon var borta hela dagarna, kokade

STEINWAY & SONS

STORT LAGER I ENSAMAGENTUREN:
LUNDHOLMS PIANOMAGASIN
STOCKHOLM • JAKOBSBERGSGATAN 39

**Kobbs
Thé**

är alltjämt
marknadens
förfämsta

Vår mycket omtyckta
"3/4 kg. ask"

Choklad
Konfekt
Marmelad
à 4:40 pr ask

Till landsorten fraktfritt 4:90 pr ask.

PERCY F. LUCK & Co.

ERASMIC
Vanishing-Fludcream

är oundgänglig för hudens vård. Creamen är delikat parfimerad, uppmjukar och förfriskar huden samt verkar förskönan. de. Kan användas både sommar och vinter.

Erasmic Perfumers, London & Paris.

Huvuddepot för Sverige Carl Dichelt A/B, Sthlm, Tunnelg. 19. — Riks 102 88

Var försiktig
vid val av ströpunder
mot hudlöshet, revor-
mar etc. hos barn.
Använd endast:
VASENOL

barnpunder, ett av läkare erkänt snabbt läkande och rensande specialmedel. Vaseline rekommenderas av läkare och barnmorskor.

DUBBEL-OTTOMANER
med gemensamma eller skilda bäddar,
Sängkläder, Täcken, Piltar.

Specialaffären för Bäddmöbler
Dalagatan 14. St.-t. Va 117 38
OLOF KNUTSSON.

Den mest lämpliga sängresår är
SPRINGMADRASSEN

Begär prislista.

SKAND. SÄNGRESÅRFABRIKEN
Karlstad 1.

**PHOSPHO-
ENERGON-
PILLER**

DUNTÄCKEN MADRASSER

göra sängkammaren
till ett Paradis

J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORG
Täckfabrik Fjäderränseri

Yardley's Old English Lavender Soap

Av utsökt kvalitet renar den huden
fullständigt och bibehåller hyn
ungdomligt fraiche.

Luxiöst parfymerad med doften av
den äkta Lavendelblomma är det
den förnämsta bland alla kvalitets-
tvålar.

Pris pr kartong om 3 tvålar, Kr. 4:50.

Säljes i alla förstklassiga och välsorterade
affärer inom bianschen.

YARDLEY & CO., LTD.,
LONDON, W.1.

FÖR UTSTYRSELN

Underkläder

Nainsook, garnerade
med hälsöm och
bandbroderi:

DAGLINNEN
fr. kr. 6:50.

BENKLÄDER
fr. kr. 7:—.

NATTLINNEN
fr. kr. 10:50.

D:o i prima mada-
polam, med hälsöm:
DAGLINNEN
fr. kr. 4:50.

BENKLÄDER
fr. kr. 4:90.

NATTLINNEN
fr. kr. 5:90.

A/B NORDISKA KOMPANIET

och stekte hon åt honom om kvällen, då hon kom hem, så att han i morgon hade litet gott att värma upp åt sig i ensamheten. Det roade honom, och så gick alltid någon stund.

I slutet av oktober dog han knall och fall. Det var blodstörtning.

Det kom ett liv och en rastlöshet över gamla Brita, så att man knappt kunde hinna se en skynt av hur hon tog dödsfallet. Ty nu skulle Viktor i jorden, och det med glans ändå. En så snäll och präktig gosse som han var väl värd en hederlig begravning, och pengar fattades inte, det räckte till både ekkista och vitt siden-täcke och stora drickspengar till ringare, dödgravare och kyrkvaktare. Tänk, då hon öppnade hans plånbok hade där legat över sex hundra riksdaler. För resten fanns där ingenting annat än ett urblekt och illa medfaret porträtt av henne och hennes gubbe på samma kort, hon i sin gamla blommiga polldeschäverklänning och guldbroschen och far med lång svart livrock och nya guttaperkagaloscher och hög hatt bredvid sig på bordet, den som han hade ärvt efter farfar. Det kortet trodde hon då hade gått all världens väg för längesedan. Men Viktor, han var en trofast och tillgiven själ, han, och en god son, det hade han alltid varit. Och för det skulle han ha ett fint stenkors på sin grav, det hade hon redan beställt på stenhuggeriet, ett riktigt herrskapsmonument med tron, hoppet och kärleken, men störst av dem är kärleken, det var just passligt för Viktor, som hade dött för sin kärleks skull...

»Och räcker inte min sparbanksbok till, så får jag väl sälja silverfatet och tennbägarna, för nu får jag ändå aldrig dansa på Viktors bröllop.»

Då mor Brita dagen efter begravningen kom till prostgården för att sätta in innanfönsterna och yngsta fröken frågade henne hur hon kunde se så innerligt glad och belåten ut, svarade hon förvånad:

»Vore jag inte glad så borde jag skämmas. Nu har Viktor det så lugnt och gott, och aldrig kan jag glömma, hur snällt det var av honom att han inte lät mig gå där och tänka, att det bara varit främmande människor omkring honom i hans sista stund. Det var då så vackert och rart av honom att han inte drog sig för kostnad och besvär, då han kände att det var slut, utan gav sig hem till Ryggås för att dö...»

Stryk eller inte stryk.

(Forts. fr. sid. 78.)

komma till korta med alla sina ord och med den samlade kraften av hela sin personlighet. "Alla ord trötta." — Jag minns en gammal god officer, som började varje gymnastiklektion med utmålade av de grymmaste straff, som skulle vederfaras envar, som icke stod ordentligt uppställd vid lektionens början. Han beredde oss varje dag ett osökt nöje med sin färglagda straffpredikan, ty vi visste, att han med sitt goda hjärta ej ville kröka ett hår på vårt huvud. Hade han haft hjärta att någon enda gång övergå från ord till handling, så hade han besparat sig många tröttande kraftprov och oss mångt hjärtlöst löje. Det är nu så, att uppfostrarens personliga auktoritet icke alltid räcker till. Den måste förstärkas. Ty utan makt att böja en villfarande och motsträvig vilja till det goda sker ingen uppfostran. "Den agalös lever och lagalös, han hederlös dör." — Häri ligger nu agans enda berättigande och värde. Den är ett nödhjälpsmedel i uppfostringsarbetet, ett ibland oundgängligt stöd åt personligheten. Det finns uppfostrare, som ej be-

OVICULA ÄGGTVÅL

ger huden klassisk färging. Erhålles överallt.
Pris 1 krona.

Feniths namn borgar för en
förstklassig produkt!

Gräddmargarin: "Extramärket Fenith"
Växtmargarin: "Feniths Extra Växt"

äro marknadens förnämsta kvaliteter.

VOLTA

Vid valet av
Elektriska Kokapparater

lämnar vårt varumärke på apparater-
na en god garanti för en god vara. Vi
lagerföra Elektriska Kokappa-
rater för alla förekommande hus-
hållsändamål. Under vartdera av åren
1918 och 1919 hava vi levererat över
60,000 elektr. kok- & värmeappara-
ter inom de skandinaviska länderna.

NYA ELEKTRISKA AKTIEBOLAGET VOLTA
STOCKHOLM

UNOL TANDCREME

är

**Bakteriedödande
Angenäm
Vattenlöslig**
och av *svensk*
tillverkning.

Åberopa denna tidning och begär en provtub UNOL från

UNOLFABRIKEN - MALMÖ

Telefon 4385.

Den nyföddes hud är ömtålig!

Använd därför en absolut tillförlitlig salva.

MILLIDIN-SALVA

(Överläkaren Dr. Lindströms hud- och sår salva.)

"A Barnbördshuset Pro Patria, Stockholm, har sedan mer än 10 år tillbaka använt den numera av A.-B. Leo i Hälsingborg tillverkade Millidin-Salvan mot de hos spädbarn vanligt förekommande rodnaderna, hudlösheterna, liksom också mot sårnader å mödrarnas bröstvärtor uppkomna genom digivning, och ha alla dessa åkommer påfallande hastigt gått till förbättring eller fullständig läkning under behandling med denna salva. Intygas sanningsenligt.

ELLEN WESTERBERG,
1:sta barnmorska och föreståndarinnan vid Barnbördshuset Pro Patria, Stockholm."

MILLIDIN är dryg, obegränsat hållbar, härsknar aldrig, därför billig i användning. Fås å apotek, kemikalie- och övriga affärer. Tillv.: A.-B. LEO, Hälsingborg, Nederlag i Stockholm:

Firma AUG. PETRÉ, Luntmakargatan 79.
Tel. Riks 813 44. Allm. Vasa 25 31.

höva begagna sig av aga, det finns andra, som ej kunna undvara den.

*

Dr Lydia Wahlström om sin egen erfarenhet som barn.

Låt barnet förstå, att agan är smärtsam också för den som utdelar den, säger doktor Lydia Wahlström, Ählnska skolans studierektor:

Kroppsgaga torde i regel inte böra förekomma annat än för barn, som ännu icke inträtt i skolåldern, men för småbarn med starka anlag för egensinne och utan förmåga att själva bedöma följderna av sina handlingar kan den göra gott, enligt vad erfarenheten från min egen tidiga barndom ger vid handen. Men den bör i så fall utövas endast av föräldrar eller sådana personer, som stå i föräldrars ställe, och utdelas med stort lugn och efter ett vänligt tilltal, som gör klart för barnet, att agan är smärtsam även för den som utdelar den. Endast en gång har jag känt hämndlystnad efter aga, och det var då min mor gett mig en örfil i vredesmod — eljest kände jag alltid det rättvisa i handlingen.

*

En skämtsam självbekännelse av Rikard Lindström.

Till sist kommer målaren Rikard Lindström och berättar på sitt personliga och lustiga sätt en lärorik barndomshistoria om sina mellanhavanden med riset.

Om jag agades som barn, om jag fick smörj? Jaa då. Särskilt minns jag en gång, en sommardag i skärgården, när jag var omkring fyra eller fem år och ännu ej kunde läsa.

Fåfång och fallen för bluff re'n vid så spåda år, tog jag en bok och satte mig nere på bryggan, låtsande läsa för att imponera på människorna, som väntade på ångbåten. Jag måtte emellertid ha distraherats av några förbiseglade fartyg, som redan då intresserade mig, allt nog, boken föll i sjön utan att kunna räddas.

På eftermiddagen upptäcktes alltsammans och jag fick smörj, förfärligt med smörj både för mitt slarv och min fåfänglighet

Men då som alltid en stund efter bestraffningen, blev jag inkallad. Allt var då idel välvilja och kaffe med dopp. Jag fick aldrig aga av min far. Bara jag kunde finna ut en bra replik, en rolig motivering för mitt handlingssätt, drog han på mun och jag var räddad. Men min mor var strängare.

Lärarna i skolan fingo aldrig anledning slå mig. Jag hade nämligen på den tiden helt lärt mig förställningens svåra konst. De kommo sålunda aldrig underfund med min rätta natur, till lycka för mig — och dem.

Men de tyckte inte om mig ändå, ty lärare hysa sällan sympati för fula, fräkniga pojkar. De förstå ej bättre.

Om agan har skadat mig? Ha ha! Nej tvärt om. Jag tålde, vad jag fick och mer till. Men jag tror ej, att metoden är den rätta för alla barn. Men pedagoger och målsmän om det.

*

Att höra vad Barnens dags chef säger i denna barnuppfostringsangelägenhet kan ju också ha sitt stora intresse:

Ja, svarar grosshandlare Axel Eliasson på vår fråga, för min del har jag blivit ganska mycket uppfostrad i frihet och sluppit undan aga men naturligtvis kan det vara så att i särskilt svåra fall smörj för pojkar inte alls skadar utan tvärtom — agan får ges med måtta i alla fall. Men annars tror jag att ett vänligt ord nog har sin största uppfostrande betydelse.

Själv har jag som sagt sluppit stryk och jag har inte heller varit så benägen att ge. Jag minns ännu när min äldsta pojke var 2 år och skulle få sig en bastonad. Då sade han dessa tankvärda ord: att man ska ha så mycket obehag av sin familj! — Och därmed blev den agan inställd.

Elektriska äggkläckningsapparaten

"EMABE"

för kläckning av höns-, gäs- och ankäg. Enkel skötsel, exakt värmereglering.

Guldmedaljer: Leuwarden 1920, München 1920, München 1921, Hildesheim 1921, Dresden 1922, Diplom 1:a pris Visby 1922.

Firma ELIS HERTZ

Vasagatan 48, Stockholm.

Riks 14216. Telegr.-adr.: Hertzels.

Barnens förtjusning är

JAMAICA
BANANER
GODA
Ytterst lättsmälta
Närande.

Beckers
Japanlack Rivalin
är marknadens förnämsta lackfärg
För sin i ttrukenhet, elasticitet samt höga varaktiga glans är den allmänt omtyckt såväl av tackmän som för enklare målning i hemmen
Finnes i alla kulturer och förpackningar
AKTIEBOLAGET WILH. BECKER
STOCKHOLM

FLORODOL-TVÅL
För hygienisk hudvård
Parfymerie FLORA GEFLE

Margarin
EXTRA VÄXT
Margarin
MARGARINFABRIKEN, STOCKHOLM

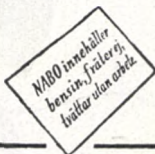
NISSENS
äkta
Bröst-karameller
mot
hosta o. heshet

Gyllenhammars
HAVRE-GRÖT
ger
god vigör
gott humör

Tvätta utan arbete

— det låter underbart men är icke desto mindre möjligt: Nabo det självverkande tvättämnet med bensin, tvättar på halva tiden mot förr, gör tvätten renare och vitare och sliter den mindre än varje annan tvättmetod och detta utan något som helst arbete undantagandes sköjningen. Kan man mer begära?

Happachs Industriaktiebolag
M A L M Ö

Marie Antoinette

är säsongens tyska monumentalfilm, i klass med "Lady Hamilton" och "Lucrezia Borgia".

Axel von Fersen och Marie Antoinette.

Den första filmtolkningen av den olyckliga drottningens tragiska livsöde.

Regi: RUDOLF MEINERT ("Den nye Oswald")

Premiär den 22 januari 1923 å

RIALTO

i Stockholm.

A.-B. BIÖRNSTADS FILMKOMPANI

Deras fru.

Forts. fr. sid. 79).

denna möbel fick hon på sin fyrtioårsdag i gåva av sin man, och hon drager ut en låda i sekretären och visar mig de ord statsrådet Linders skrivit på lådans bakre vägg. Det är en tillägnan så fin, så öm, att det vore ett helgerån att prisge den åt offentligheten, men jag är tacksam för att jag fick läsa den, ty den sade mig vida mera än många ord och förklaringar skulle gjort, och den strävan de båda makarna hyst att bit för bit bygga upp sitt hem har här tagit ett det vackraste uttryck.

År 1908, då statsrådet Linders började sin riksdagsmannabana, står som ett mörkt minne för fru Linders, och hon berättar, hur hon kände det lika tungt och svårt och oöverkomligt var gång hennes man skulle resa upp till riksdagen.

"Och nu?"

"Nu", skrattade hon, "nu bekommer det mig ingenting. Nu är jag van vid det. Och förresten flytta vi snart upp till Stockholm hela familjen."

"Vad tycker fru Linders om det?"

"Egentligen är jag inte så värst förtjust däröver. Det blir svårt att lämna hemmet härnere. Men det fanns ingen annan utväg. Och inför nödvändighetens krav måste man böja sig."

Efter brev att döma som jag senare fått från fru Linders, förefaller det som hon i stort sett trivdes utmärkt i Stockholm, fast jag här och var mellan raderna kan spåra en vemodsfylld längtan söderut.

Medan vi vandra omkring i trädgården, berättar fru Linders, att hon 1910 gick igenom den första småbrukarekursen, som var förlagd till Hvilans folkhögskola.

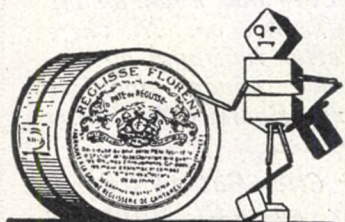
På vår vandring komma vi över till kvar-

nen, och här inne har fru Linders i andra våningen ordnat ett litet rum, där man ibland dricker sitt kaffe, och med berättigad stolthet visar hon på de gamla skånska saker — vapen, redskap, skåp och annat hon här samlat och ordnat till ett litet museum. Från översta våningen i kvarnen har man en praktfull utsikt över ett typiskt skånskt landskap. Och som jag står där och ser ut över nejden, känner jag starkt och mäktigt, att en skåning måste förbli en skåning, vart än hans väg leder honom i livet, och att de fina och osynliga trådar, som knyta en skåning till den skånska jorden, de vida slätterna, de långa pilvallarna, de många kyrkorna, aldrig kunna brista.

Och då jag vänder mig om och ser på fru Linders, läser jag i hennes klara ögon som en bekräftelse på mina egna tankar.

D. FBG.

Ceci est mon berceau!

... où je suis né il y a de longues années, bercé amoureusement par tous ceux qui connaissent mon gout exquis et mes vertus pour calmer rhumes, toux.

REGLISSE FLORENT

est mon nom! Exigez ma délicieuse pâte grise vanillée chez épiciers, confiseurs

Oatine

PORERNA ANDAS NATURLIGT OCH RENSAS FULLSTÄNDIGT.

om Ni dagligen vårdar ansiktet med OATINE-Creme, som är snö vitt, välluktande och behagligt att använda. Dessutom håller sig teinten frisk och klar.

OATINE fås överallt i tub eller burk å Kr. 3:— samt i stor burk med tredubbelt innehåll å Kr. 6:— Håll till godo endast med OATINE "Vit creme — grönt lock" och tillbakavisa alla efterrapningar.

Oatine SNOW

uppsuges ögonblickligen av huden vid lätt ingnidning; den är mycket dryg och välluktande samt bevarar huden mjuk, klar och vacker. — Fås i burkar av samma storlekar å Kr. 3:— och Kr. 6:—.

Tillerkänd 10 Grand Prix & Guldmedaljer.

THE OATINE COMPANY A.-B. Malmö, Paris & London

OATINE En Gros: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

LÄSARINNORNAS SPALT

FRÅGOR:

Kära Iduns läsarinor och i synnerhet Signel Berm, som jag alltid tyckt mig märka ha god förståelse för nästans lidande och ger rättvisa åt alla, hjälp mig och ge mig råd och tröst, då jag är nära förtvivlan.

Jag gifte mig för något över ett år sedan, och vi håller fortfarande mycket av varandra, och allt kunde vara lugnt och gott i vårt hem om inte en svärmor och svägerska gjorde allt för att riva ned vad vi själva byggt upp i lycka och samförstånd. Jag har försökt finna mig i allt, tiga och lida, men nu kan jag inte längre, ty då känner jag att jag går under eller att mitt liv förgiftas av ondska, vilket jag alltid ansett vara det rysligaste som kan hända en människa. När de under vår förlovningsstid och bosättning styrde och ställde som om det varit de, som skulle gift sig och inte vi, lät vi dem hållas och försökte i mildaste mån, för husfridens skull, gå en medelväg, men nu då jag för en månad sen födde vårt barn och de ögonblickligen började bestämma hans skötsel och vård efter principer som läkare och sunt förnuft för länge sen utdömt, och inte nog med det utan vill uppkalla hela sin släkt och ge barnet namn utan att ens rådfråga oss, tycker jag det börjar gå för långt.

Har jag inte rätt, att i samråd med min make något bestämma över det barn, jag med nära offer av mitt eget liv, fött? Jag trodde det var min man jag gifte mig med och inte min svärmor och svägerska. Hjälp och råd mig ber en stackars liten "Ungmor".

SVAR:

Svar till "Nyex, folkskollärarinna", nr 1. Här en god adress på person, som lär ut knyppling m. m.: Fröken Molin, Heleneborgsgatan 4, Stockholm. Tel. Söder 36046. Damen i fråga ger undervisning även om sommaren.

Svar till "Nyex, folkskollärarinna". Undervisning i knyppling lämnas av fröken Emma Nilsson, adr. Store Backe, Bogla Småland.

Svar till Orolig moder. En läkare, helst den som skött flickan, är första part att ge er förhållningsorder hur ni skall sköta henne och bäst skydda henne.

Ebon.

Svar till anspråkslös. Ni får annonsera och svara på annonser om lediga platser vid skolor. Se dessutom en annons om "God inkomst", som stod under rubriken "Lediga platser" i samma nummer där er fråga var inne.

Svar till En lidande. Ja, säg vem som ej mer eller mindre lidit av det onda som ni nämnt. Åtta månader i detta onda är en droppe i havet i detta lidande. Det dubbla och mer till men märk i år och ej månader har provats av mängen, som i alla fall med tålmod och uthållighet övervunnit det, så mycket som ett sådant ont kan övervinnas. Och det står alltid på lur bakom människan. Men det kan, så underligt det låter, bli hennes vän i st. f. fiende, d. v. s.

det kan lära henne en självbehärskning, ett tålmod och en uthållighet i lidandet, som hon aldrig annars lärt sig. Det kan öppna hennes ögon för andras lidande. Det kan lära henne att leva hygieniskt, att akta sig för sena måltider, för starkt kaffe, sinnesrörelser, vrede etc., etc. En regel för en nervös är att hon aldrig får bli ond. Ju lugnare temperamentet kan hållas ju bättre. Den som vaknar med häftig hjärtklappning på natten har syndat mot en eller annan hygienisk regel, eller också missvärdat sitt själsliv. Ni har mycket att aktgiva på, studera orsak och verkan i ert onda och undvika orsaken. På samma gång får ni inte tänka för mycket på ert onda, utan ägna er åt någon lämplig sysselsättning, som tar edra tankar och låter så tiden gå.

Ebon.

Svar till "Ytterst pinsamt". Flickan har med all säkerhet blivit överansträngd under läsningen. Bort med all läsning för henne. Låt hennes hjärna vila. Låt hen-

Enda tillförlitliga

Kinamagasinet

Råsiden 350, Dukar, Flygeltäcken, Kuddar, Konstsaker, Mattor m. m.

Regeringsg. 43 I, Stockholm. Riks 30 86.

Reumatism

Pinas icke — Sloan's Liniment borttager ögonblickligen värken. Ha det till hands för reumatiska plågor, vrickningar, blånader, nervvärk och andra nervåkommor. Ingen gnidning — det tränger in i huden ändå.

Fås på alla Apotek.

SLOAN'S Liniment

För

Vinter-sport

ekiperar sig hela familjen på allt sätt fördelaktigast hos oss

SPORT-DRÄKTER
SPORT-MÖSSOR
SPORT-DAMASKER
SKID-PJEXOR
RAGG-SOCKOR

SPORT-PÅLSAR
SPORT-TRÖJOR
BEN-LINDOR
RYGG-SÄCKAR
THERMOS

OBS.! Prima reella varor

OBS.! Lägsta dagspriser

Paul U. Bergströms A.-B.

Drottninggatan 74-78 - Stockholm

VARJE LITEN BABY

är för sitt välbefinnande beroende av ett för hans ömtåliga hud verkligen lämpligt puder.

Låt därför endast det bästa vara gott nog och pudra alltid den lille med M. Zadigs Barnpuder. det enda puder som inne håller lanolin, denna för hudens välbefinnande så oumbärliga beståndsdel

M. Zadig's

BARNPUDER

Rättut-konfekten dödar rättsläkten

Följ noga bruksanvisningen!

Syster Ellas Salva arbetar Medan Ni sover

bliver Eder hud mjuk, smidig och silkeslen om Ni varje afton efter tvättning av ansikte och händer inqvider dessa med Syster Ellas Salva (Hudcreme).

Syster Ellas Salva (Hudcreme) är speciellt tillverkad för vårt klimat och är absolut det bästa medlet vid rationell hudvård.

Börja i dag vårda Eder hy.

Ensamtiltverkare:

FABRIKS A.-B. ELLAS, STOCKHOLM.

Pris pr burk Kronor 2:— Finnes överallt

Inom 5 minuter

försvinner den häftigaste huvudvärk och de mest plågsamma nervsmärtor, om 1 PERVALKAPSEL, intages. Nutidens effektivaste och angenämaste medel i sitt slag, utan några skadliga biverkningar. Oumbärligt vid förkylningar, influensa, neuralgier etc. Användes å de största kliniker. — Säljes å apotek i askar å kr. 1:70.

Hushållsboken visar att smörkontot utan försakelse kan anpassas efter minskade inkomster, tack vare Mustads Bästas-Margarin

J. Grantz

Mot
Huvudvärk
Förkylning
Influensa
Rheumatism
är

**GLOBOLD
ACETOCYL**

det effektivaste medlet.

Fritt från acetocylsyrens obehagliga biverkningar hjärtbesvär m. m.
Till salu å alla apotek å kr. 2:30 pr förpackning om 40 tabletter å 1/2 gr.

RISNEDSÄTTNINGSKATALOG
1 JAN 1923

EVANG. FOSTERLANDS
STIFTELSENS
BOKFÖRLAG
STOCKHOLM

SORG-HATTAR med 2 slöjor från 30 kronor

BEDA TAPPER
MÄSTERSAMUELSGATAN 6
STOCKHOLM

Mot mal, kackerlackor, vägghyrtor, flugor och andra dylika insekter finnes intet bättre utrotningsmedel än **Kammerjäger**. Finnes i askar å kr. 0:65 och 1:25 i alla färg- och kemikalieaffärer samt hos ensamimportörerna **AKTIEBOLAGET EUG. WINGARD, Malmö.**

ARBOGA

MARGARIN
HÖGSTA MÄRKET

Kvarnström & Eriksson
Sliperi, Förräddnings- & Oxi-
deringsfabrik
Kungsg. 84, STOCKHOLM.
Allm. t. Kh. 121. Rt. 303 14.

ne göra praktiskt arbete i hus och hem, i trädgårdsskötsel, i lantligt arbete, lanthushåll eller dylikt. Helst inte i en stad, där hjärnan allt för mycket irriteras av alla de ljud som höras i en stad. Bäst vore att inackordera henne och anse henne som en sjuk, vilket hon ju också är. Ebon.

Svar till 30-årig Hushållsfröken. Om 30-årig Hushållsfröken vill uppge sin adress, kanske jag kan skaffa eder en lätt, bra plats och ett gott hem. "Lantfru".

BREVLÅDA

RED: S BREVLÅDA.

Marinette har uttryckt en versifierad önskan att vara

— — — lik fåglarne små som sjunga och kvittra förjämt! Ty sjukdom och sorger de icke förstå och ej heller allvar och skämt.

Det är otur för fåglarna det. De skulle annars haft rätt mycken njutning av fröken Marinettes vackra lyrik Men då skaldinnan bekänner att hon "lyssnat mången natt" till fågelns "stämma så ren" få vi allvarligen uppmana både henne och hennes bofink att använda nätterna på nyttigare sätt.

Miss X. Den lilla dikten var vacker och välmälad, men ej tillräckligt formfulländad att komma i tryck. Bättre lycka nästa gång.

"Förtvivlad" skall hyra det rum hon talar om och skaffa sig det behöfliga lugnet. Sedan kanske hon till slut finner att det gamla ordspråket "borta är bra men" — inte är så alldeles obefogat.

Intresserad. Manuskriften införas alltefter som de bli antagna.

"Rösten". Insändaren tillrådes att med snaraste vända sig till en nervläkare, exempelvis dr. J. Billström, Kungsgatan 62, Stockholm.

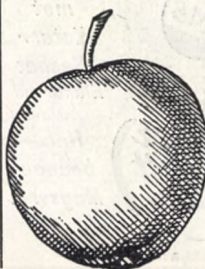
Gamla Hammarstedtflickor i Linköping. Gurlu Linders serie-skildringar är icke avslutad utan fortsätter i mån av utrymme.

"Na" har skickat oss ett skaldestycke som börjar ganska lovande.

Det skymtar något vitt där mellan trädens gröna blad det tisslade och tasslade så mystiskt.

Na undrar liksom läsaren om det kan vara skogsfrun. För att riktigt fundera på saken lägger sig Na ner på marken — händelsen passerar på sommaren så herrar doktorer ska inte göra sig några förhoppningar — och somnar. Detta förlåta vi inte. Det låter alldeles för prosaiskt även om man som Na skulle ha den oförtjänta turen att väckas med en kyss av sitt hjärtas utvalda. Tiden är minsann sådan att skalderna få lov att hålla sig vakna om de ska ha några förhoppningar. Sov i ro, Na!

Göteborgsfru torde benäget uppge namn och adress för Iduns redaktion.

En god sak
är, att man i dessa tryckta tider kan göra så förmånliga inköp hos oss. Rekvirera vår katalog. Den sändes gratis och portofritt. Ahlén & Holm, Stockholm.

I GATANS VIMMEL — när Ni ser en sko, vars glänsande puts sticker av mot alla andra, kommer Ni ofrivilligt att tänka på Viking, den svenska kvalitetsskokrämen. Ni vet att intet annat skoputsmedel skänker sådan glans och Ni vet också att Viking på ett enastående sätt skyddar lädret och bevarar dess smidighet.

Kaffetären den bästa är
Av alla jordiska drycker,
Har du en svärmor som ilsken är,
En man som grymt dig dock du låter:
Helt säkert trösta dig alltid åter:
Gevalia-blandning står alltid åter.

**VITRUMS
FERROL**

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tagas av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å
**APOTEKET VASENS DRUG-
HANDELS LABORATORIUM
STOCKHOLM**
Originalflaskor om 500 gram.
Fås å alla apotek.

Vid Rheumatism,
Huvudvärk,
Gikt och Ischias

såväl som vid influensa, och smärtor av alla slag, verkar **TOGAL** snabbt och säkert. Togaltabletterna utskilja starkt den skadliga urinsyran ur kroppen och går sålunda till själva roten av det onda. Togal anbefalles varmt av många läkare och kliniker i Europa. Det efterlämnar inga skadliga biverkningar. Smärtorna lindras omedelbart, och även sömnlöshet bekämpas med Togal. Tillhandahålles av apoteken.

**Duktyger - Handdukar
Vita vävnader**

till fabrikspriser
Almedahls Förs.-Magasin
OBS. I 55 Kungsgatan 55. OBS. I
GÖTEBORG

Å Sv. Statens Premieobligationer
utlånas mot låga avgifter, med full vinsträtt och rätt till omsättning på 3 mån. år 1918 54 kr., år 1921 49 kr. på 6 mån. år 1918 50 kr., år 1921 45 kr. Köpas och säljas förmånligt. **A.-B. Mäklarefirman Baltic** St. Vattugatan 10, Stockholm.

Pass på
att Ni får

Pellerins

Kungl.
Hovleverantör

Då vet Ni
vad Ni får

Grantz

Etablerad 1847.

Allcock's Plåster

EAGLE BRAND.
*Världens Mest
Betydande Utvärtes
Läkemedel.*

Smärtor i Ryggen.
Intet plåster kan jämföras med Allcock's. Förmår stärka klena ryggar mer än någonting annat.

Smärtor i Sidorna
lindras hastigt af Allcock's Plåster på samma gång som det stärker sidan och återställer energien.

Allcock's är ett ursprungligt och äkta poröst plåster. Det är ett Universalmedel, som säljes i alla apotek öfver hela den civiliserade världen. Kan påläggas hvarhåst smärtor finnas.

Skulle Ni vara i behof af ett piller, Fullkomligt vegetabiliska.
TAG DÅ UTAF **Brandreth's Piller** (Est. 1752.)
Vid förstoppning, gallsjuka, hufvudvärk, svindel, dålig matsmältning etc.
FÖRSÄLJAS HOS ALLA APOTEKARE.
ALLOOCK MANUFACTURING CO., Birkenhead, England.

Chesebrough's Vaseline

uttalas Tjehsbroa

är er hjälp vid tusen svårigheter. Chesebrough's Vaseline verkar läkande och förhindrar uppkomsten av kvisslor och utslag. Chesebrough's Vaseline är världens mest använda, billigaste och verksamaste medel för att få en frisk, smidig och ungdomlig hud. Finnes i 25- och 45-öres askar samt i glasflaskor för 70 öre och 1:25. Begär Chesebrough's Vaseline på apoteken och i färg- och kemikalieaffärer.

Vävskedar

jämte övriga tillbehör för handvästolar. Vävspannare, Skyttlar, Skedkrokar och Spolmaskiner köpas förmånligt gast hos

A.-B. Borås Mek. Wäfskedsfabrik, Borås. Rikstelefon 1028. Exp. till landsorten mot postförskott

Hårarbeten

Alla slag utföras af Fru Karin Olsson, V:a Storbyn, Våmhus. Flätor på lager i alla prislägen. Insänd prov. Brev besvaras mot porto

Läs

SYDSVENSKA DAGBLADET SNÄLLPOSTEN

Sydsveriges största och förnämsta nyhets- och annonstidning, Malmö.

Prenumerera för 1923.

Ryberg's Blandring

Detta kaffe rekommenderas särskilt för god och fyllig arom.

PERCY F. LUCK & Co.

Ovomaltine

är vid alla svaghetstillstånd ett ovärderligt styrkemedel för såväl barn som vuxna. Fråga Eder läkare. Fås på alla apotek.

Generaldepot för Sverige:
Apoteket Lejonets Droghandel Malmö.

Garantimärket på yppersta Fickur

Bese prov hos Urmakaren!

Ottomaner Schälonger Soffor

Thorwald Olsens Möbelverkstad
Blecktornsgr. 6. Stockholm. Sö. 9851.

Damkläden

i en mångfald moderna kulörer. Utmärkta kvaliteter.

Minutförsäljning. - Partipris.

NORRKÖPINGS STUVLAGER,
Barnhusgatan 4, 1 tr. ö. g., Stockholm.

VÄVNADER, KONSTSMIDEN och ALLMOGEMÖBLER.
Beställningar mottagas. Stillefullt arbete. Begär offert.

12-årig verksamhet, ökad framgång med utstyrseln
För den nyfödde.
Provkartong å kr. 10 och kr. 15. Extrafin. Fru Caspersson, Järntorgsgatan, Örebro 1.

TRICOPHEROUS

är världens förnämsta Hårmedel och överträffas icke av något annat liknande preparat.

Pris pr fl. 3: 75.

Erhålles hos alla 1:sta klass Parfymeri-, Damfrisering och Drogaaffärer.

mot Katarr Heshet Elakard nfluensa Halsbränna Magsyra.

Säljas överallt.

Pastor Seb. Kneipp's Teer och Piller åter i marknaden.

Sedan vi uppgjort med Pastor Kneipp's arvingar i Würzburg, vilka inneha originalrecepten till Pastor Kneipp's världsberömda Hålsoteer och Piller, om ensamtillverkningen av dessa för Sverige, Norge, Danmark och Finland kunna vi nu glädja alla vänner till Kneipp's hälsomedel att dessa nu finnas att tillgå å alla apotek i landet.

För de tusenden som redan känna till Kneipp's berömda hälsomedel behöves säkerligen blott detta meddelande för att väcka glädje, för dem som däremot icke varit i tillfälle pröva Kneipp's preparat vilja vi uppräknå följande:

KNEIPPS MAGÖRTTE är ett magstärkande och matsmältningseffektivt medel. I teet ingå de bästa och mest verkamma örter som användas som magmedel. Pris pr pkt 1.65

KNEIPPS BLODRENINGSTE är ett utmärkt blodreningssmedel. Verkar välgörande vid de sjukdomar som hava sitt säte i blodet. Pris pr pkt 1.80

KNEIPPS NERVTE är utomordentligt stärkande och lugnande medel vid nervositet och sömnlöshet. Alla som lida av förläppade och överansträngda nerver böra dricka detta välgörande te. Pris pr pkt 1.90

KNEIPPS HOSTTE är ett medel vid förkylning och därigenom uppkomna åkommor såsom hosta, heshet och slembildning. Bör finnas i varje hem. Pris pr pkt 1.70

KNEIPPS GIKT- OCH REUMATISMTE. Övärderligt medel mot gikt och reumatism. Pris pr pkt 1.50

KNEIPPS AVMAGRINGSTE. Ett ofarligt men effektivt medel att övervinna korpulens. Pris pr pkt 1.80

KNEIPPS KRAFT- OCH NÄRTE. Ett beprövat, stärkande medel för sjuka och blodfattiga personer. Ökar aptiten och kroppskrafterna. Pris pr pkt 1.50

KNEIPPS ALP-ÖRTTE I är ett slemlösande och väderdrivande avföringsmedel. Verkar mildt och pålitligt. Pris pr pkt 1.—

KNEIPPS ALP-ÖRTTE II verkar i likhet med Alp-örtte I men ej så kraftigt. Pris pr pkt 1.05

KNEIPPS BRÄNNASSEL-HÄRVATTEN är det absolut bästa, mest verkamma och i marknaden odisputabelt förnämsta härvatten. Pris pr fl. 3.50

KNEIPPS PILLER

Världsberömda

äro fria från alla skarpa eller skadligt verkande ämnen och innehåller endast det bästa av sådana växtroger, som äro kända som milda, slemlösande, väderdrivande och magstärkande avföringsmedel. Kneipp's piller äro öfverträffade. Pris pr ask 1.—

Obs! Om ej apotek finnes å Eder plats expedieras Kneipp's teer och piller pr efterkrav + porto från

Apoteket Storcken, Avd. I, Sthlm.

Tillverkningen står under kontroll av Laboratorn vid Pharmaceutiska Institutet Apotekaren Yngve Funcke.

Ensamtillverkare:

FABRIKS A.-B. ELLAS, STOCKHOLM

LEDIGA PLATSER

Bättre flicka,

sykunnig och villig att biträda med husliga sysslor önskas till hem i Stockholms närhet. Familjemedlem. Jungfru finnes. Svar till "Lidingöhem", p. r. Lidingö villastad.

Husmoder.

Befattningen som husmoder vid Uppsala Alderdoms- och Sjukhem kungöres härmed till ansökan ledig på grund av innehavarinnans utnämning till annan befattning. Tjänsten skall om möjligt tillträdas den 1 nästkommande april. Sökanden bör äga utbildning i och hava praktisk erfarenhet av alla inom en anstalt förekommande göromål på ifrågavarande område, såsom ledningen av allt som rör köket, bageriet, tvätten samt handhavandet av beklädnads- och linneföräden m. m.

Löneförmånerna äro: kontant 1,200 kr. per år med 3 ålderstillägg å 100 kr. efter 3, 6 och 9 års tjänst, kost, möblerat rum, värme, lyse och tvätt. Dessutom utgår för närvarande å den kontanta lönen dyrtidstillägg enligt de grunder som gälla för befattningshavare i Uppsala stads tjänst och vilket för första kvartalet 1923 bestämts till 25 proc.

Ansökningar, ställda till Uppsala Fattigvårdsstyrelse och åtföljda av prästbetyg, läkarebetyg och övriga handlingar för styrkande av sökandens kompetens, skola vara till styrelsen inlämnade senast den 15 instundande februari. Uppsala den 15 januari 1923.

Uppsala Fattigvårdsstyrelse.

För medelålders bildad dam

— gärna änka — som i förening med ett behagligt sätt och utseende äger förmåga att med sparsamhet och intresse förestå och sprida trevnad i ett hem finnes genast plats som husföreståndarinna hos änkan med vuxna barn. Upplysningar jämte fotografi samt uppgift å lönepretentioner torde sändas under adress "Tjänsteman 57", p. r. Lund.

Sömmerska,

kunnig i all slags sömnd samt villig undervisa elever erhåller god stadigvarande befattning såsom lärarinna i sömnd och maskinvård. Löneanspråk, betyg, rek. samt foto sändes till Sköterske- och Husmoderskolan

Hvita Korset

Rikstel. 71.

Älmhult.

Föreståndarinna.

Föreningen Feriehem för Handel och Industri söker för sitt nyinrättade feriehem i Båstad, för c:a 50 gäster, föreståndarinna. Sökande bör ej vara över 50 år, bör äga kunskap i allt, som rör huslig ekonomi, och vana vid inköp samt hava chefs- och värdinneegenskaper. Hemmet t. v. öppet 1 maj—1 oktober.

Löneförmåner: Fri bostad och kontant 2.000.— kr. jämte fritt vivre under den tid hemmet är öppet. Platsen tillträdes 1 mars 1923. event. förr.

Ansökningar jämte betygsavskrifter och fotografi samt åldersuppgift ställas till Styrelsen för Föreningen Feriehem för Handel och Industri, Malmö, som lämnar närmare upplysningar om platsen.

Kungörelse

En befattning som föreståndarinnan vid Sjukhuset vid Långbro, med avlöning enligt 8:e lönegruppen i Stockholms stads lönestat, förklarar härmed till ansökan ledig, och skall dylikt till styrelsen över Stockholms stads sjukhus ställas ansökan åtföljd av åldersbetyg och av sökande, som förut icke innehar ordinarie befattning i Stockholms stads lönestat, av läkarebetyg enligt av Stockholms stads tjänstenämnd fastställt formulär, samt de övriga handlingar sökanden önskar åberopa, senast den 15 februari 1923 före kl. 12 på dagen vara inlämnad till sjukhusets sysslomanskontor, postadress: Älvsjö. Sjukhusdirektören.

PLATSSÖKANDE

HUSLIG, BILDAD FLICKA

önskar plats som sällskap och hjälp. Kunnig i finare handarbeten, sömnad samt matlagning. Undervisar nybörjare i pianospelning. Svar till "Familjemedlem G. F.", Iduns exp. f. v. b.

BILDAD FLICKA

av bättre familj, önskar plats som husmoders hjälp och sällskap i fin familj, där jungfru finnes; gärna å större lantegendom eller gods. Äger något övning i skötandet av ett hem, har genomgått en 8 månaders hushållskurs samt är musikalisk. Svar till "Familjemedlem 19 år", Iduns exp. f. v. b.

Ett äldre fruntimmer, 58 år, önskar plats såsom husmoders hjälp, helst på landet, är även kunnig i finare sömnad. Någon liten lön önskas, dock sättes mest värde på ett vänligt gott hem. Svar till "Vänligt hem", adress Kaffehandeln, 30 Hamngatan, Stockholm.

Ung, bättre flicka,

kunnig i finare handarbete, har genomgått linnesömnadskurs och även Önnestads folkhögskolas sommarkurs I, önskar plats i finare familj där jungfru finnes (ej småbarn). Familjemedlem Sv. t. "Sydskanska", Iduns exp. f. v. b.

Ung, bildad flicka

önskar komma i bättre hem på landet där tillfälle ges att få deltaga i husligt arbete. Är även barnkär och musikalisk.

Stockholms Uthyrningsbyrå,

Stureplan 6, avd. 9, Stockholm.

Ung flicka,

elementarbildad, huslig och barnkär önskar plats som hjälp i hushållet. Någon lön önskvärd. Svar till "M. 18 år", Iduns exp., Stockholm.

Skånska,

omkr. 30 år söker plats som Husföreståndarinnan event. Hushållerska hos ensam herre eller dam, kunnig i linne- och klädsömnad, är även kompetent till undervisning. Ref. önskas och givas. Svar till "Skånska", Poste R. Astorp.

Två hurtiga,

elementarbildade flickor, kunniga i matlagning, bakning, servering och sömnad, önska plats att tillsammans utföra alla sysslor i ett litet hem. Hjälpa med läxläsning. Svar till "K.-G.", Iduns exp., Stockholm.

Franska Matlagningsskolan,

Hamngatan 1 A, 4 tr., Stockholm. Nya kokerskurser börja Måndagen den 22 januari. Tel. Norr 127 89. Olof Bring.

Enkel, bättre flicka

önskar plats i sjukvård eller på läkare-mottagning. Villig deltaga i husliga sysslor. Har genomgått 1-årig elevkurs i sjukvård. Svar till "Våren 1923", p. r. Flisby.

Från Apelryd

utb. kvinnlig trädg., skånska, söker plats nu eller tidigt på våren. Villig bitr. m. husl. sysslor. Goda betyg och bästa referenser. Svar märkt "Arbetsam", Landskrona p. r.

24 års flicka

önskar som husmoders hjälp komma till präst- eller herrgård under febr. månad. Ingen lön. Svar till "Familjemedlem E. L.", Iduns exp. f. v. b.

19-årig flicka

(genomgått 8 klasser och husmodersskola) önskar som hushållselev komma till hem där tillfälle ges att vidare få utbildning i såväl enklare som finare matlagning, helst på landet. Familjemedlem. Svar till Postfach 42, Bjuv.

Önnestads Kvinnliga Folkhögskola med avdelningar husmoders- o. lanthushållsutbildning m. m.

börjar nya kurser om 4 mån. fredagen den 20 april. Friplatser och stipendier. Bildningsökande ungdom anmodas rekvidrera skolans prospekt. Sändes mot 30 öre i porto gm Rektor Yngve Melander, Önnestad.

Önnestads Kvinnliga Trädgårdsskola

börjar sin 10:de årskurs med måndagen den 12 mars. Praktisk och teoretisk undervisning. Betalande elever och frielever antagas. Begär skolans prospekt. Sändes mot 40 öre i porto av rektor Yngve Melander, Önnestad.

Gihls Sjuksköterskebyrå,

Drottningholmsvägen 6, Stockholm, ans. exam. sjuksköterskor, anspråkslösa vårdarinnor och sjukhusbitr. samt uthyr sjukv.-artiklar. Brev besvaras mot dubbelt porto. R. T. 33975. A. T. Kh. 5350.

Doktor A. Kjellbergs

Kurs i massage och sjukgymnastik. (28:de årskursen.) Begär prospekt! Stockholm. Holländaregatan 3.

Professor PATRIK HAGLUND

Gymnastisk-Ortopedisk-Kirurgiska Privatklinik. R. T. 75025, Stureg. 62, Sthlm. N. 8301. För behandling av hållnings- och rörelseorganens skador, sjukdomar, deformiteter och funktionsrubbingar.

D:r A. KARSTEN

Medicinskt Elektricitets-, Ljus- och Röntgeninstitut

Kungsg. 60, STOCKHOLM

Behandling av reumatiska åkommor.

Göteborgs Gymnastiska Institut

Östra Hamngatan 45, Göteborg 1.

Fullständigaste specialkurs i Massage och Sjukgymnastik samt nutida moderna fysikaliska behandlingsmetoder. Ny kurs börjar den 15 januari. Rekvidrera vårt nya illustr. prospekt.

Gymnastikdirektörsexamen

avlagges efter 2-årig kurs av kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet.

Ny kurs börjar 15 sept. Prospekt Major J. G. Thulin, LUND.

Kerstin Aminoff

Leg. Gymnastikdirektör. Sjukgymnastik och Massage. Odengatan 5 B. Rt. 11 57, säkr. kl. 9—12 f. m.

Mot grått hår och mjäll.

Härmed meddelas att det utmärkte och så mycket efterfrågade härvtatnet mot grått hår som förhindrar hårfall och fullständigt borttager mjäll och som i över 40 års tid förts i Fanny Gelins Parfymmagasin, Malm-torgsgatan 5, Sthlm, numera fås under adr. Firma Fanny Gelin, Norrviken. Riks och Sthlmstel. Norrviken 214. Pris 6:— kr. + porto.

Mattis Kosacks Skola

BRAHEG. 7 B, STOCKHOLM. Rt. 701 56.

Lämnar undervisning i all sorts praktisk klädsömnad samt målnig.

CEGRELLERS

Dansinstitut, Järntorgspalatset. Norra Allégat. 1. GÖTEBORG.

Danskurser - Privatlektioner - Kottierier Anmälningar pr telef. 163 09.

K. RÖED

LOTTERIKONTOR

Dronn.-gt. 8, TRONDHJEM

Hilma Åströms Damfrisering, Nybrog. 54, Sthlm, rekommenderar sin oöverträffade vård av håret, vilken hindrar hårfall och mjällbildning samt i hög grad befördar hårväxten. Elegant frisering och ondulering.

Babyutstyrslar.

Erkänd bästa modell och tillbehör. Komplet utstyrelse kr. 10:—, extra fin kr. 14:—, Fru Thams modell med engelsk blöja och gördel samma pris. Bärmantel kr. 3: 50, Örngott och Lakan av noblessväv m. broderi kr. 7: 50. Mönster följer. Fru Clara Lindqvist, Lilla Brogatan 7, BORÅS.

Söker Ni uppslag

till vackra och prydliga monogram? Ni finner dem i Alma Hultboms välkända

MONOGRAMBOK

Pris kr. 3:—, Säljes i alla Sveriges boklädor. I distribution hos A.-B. Seelig & C:o, Postbox 136, Stockholm 1.

DIVERSE

Bei Gräfin Rosa Baudissin

Kronsforder Allee 23, Lübeck

können junge Mädchen ab 1:ten Februar ein gutes Heim finden.

Gelegenheit für Kurse in, Deutsch, Literatur, Musik.

Referens: Konsul A. Hedqvist, Piteå.

Studentska

önskar under första hälften av februari lämpligt resällskap till Rivieran. Svar till "Menton", Allm. Tidn. kont., Gust. Ad. torg, Stockholm.

Ett par unga flickor

mottagas som hushållselever på pensionat i Småland. 120 kr. pr mån. Bästa ref. Sv. t. "Prästdotter A. B.", Iduns exp. f. v. b.

Systrarna E. Nilssons Sömnadsskola

Jungfrugatan 5, Stockholm.

Kurserna i Kläd- och Linnesömnad börja åter den 15 jan.

Begär prospekt. Tel. Österm. 3017.

Bergsbrunna-skolan

centralt och vackert belägen (emellan Sthlm—Uppsala) börjar ny kurs den 18 januari. Grundlig undervisning i alla slags hushållsgörömål, vävning och sömnad m. m. Valfrihet i undervisningen! Tidsenliga metoder.: Trevligt hemliv!

Närmare upplysn. på Skolan, adr. Bergsbrunna. Riks-tel. Nr 10.

Gunilla-Skolan, Uppsala

Grundad 1911. Gamla Torget 2. Rikstelefon 370.

HUSMODERSKURS för bildade unga flickor börjar den 25 januari 1923.

SYKURSER i linnesöm, klädsöm och barnkläder börja den 8 februari.

Nya rymliga lokaler!

Prospekt och närmare upplysningar på begäran.

KARIN GERLE. ANNA SCHENSTRÖM.

Strengnäs Husmodersskola

Husmoderskurs 15 febr.—31 maj. Sömnadskurser på 1½ eller 3 mån. börja 1 mars. Grundlig undervisning. Gott hem. Prospekt mot porto genom fru M. Braune, Strängnäs, f. n. Nybergsgatan 2, Stockholm. Tel. Ö. 6589.

Språk- o. hushållsskola å Teleborgs slott

Hjelpension för flickor (f. d. Aringsberg)

högt beläget i skog vid sjö, 3 km. från Växjö. Modern inredning, komfort, värmeledning. Undervisning enl. flickskolans kurser i alla skolämnen t. o. m. 8: de klassen samt i musik. Särskild kurs för unga flickor, vilka önska lära hushåll och all slags sömnad samt förkovra sig i språk. Exam skolöks- och handarbetslär. Infödda språkklär. Elever mottagas även under pågående termin, om plats finnes. Prospekt på begäran. Teleborg, Växjö. Rt. Växjö 199. ELSA KJELLANDER.

Hemslöjds-skolan

vid Sätergläntan

ger grundlig undervisning i vävad.

Elever mottages på längre el. kortare tid. Skolan förflyttad från Rättvik till nya hemtrevliga lokaler. Flera byggnader. Ovanligt högt och friskt läge, med bästa vintersportterräng. Prospekt mot porto från Hemslöjds-skolan, adress Insjön (Dalarna). Rikst. 95 a.

Franska Matlagningsskolan

HAMNGATAN 1 A, 4 tr., STOCKHOLM.

Nya kokerskurser börja Måndagen den 22 januari.

Tel. Norr. 127 89. OLOF BRING.

TRÄDGÅRDSKURS

för kvinnliga elever vid Torshäll, Leksand 1 apr.—31 okt. — 16: de kursen. Extra elever även på kortare tid. Vegetarisk kost. Ref., prosp. och vidare upplysningar på begäran.

LILLIE LANDGREN. MÄRTA PHILIP.

Utmärkta organ

annonsering i landsorten:

Arvika: Arvika Nyheter.

Avesta: Avesta-Posten.

Borlänge: Borlänge Tidning.

Borås: Borås Tidning.

Eksjö: Eksjö-Tidningen.

Engelholm: Engelholms Tidning.

Eskilstuna: Eskilstuna-Kuriren.

Falun: Falu-Kuriren.

Filipstad: Filipstads Tidning.

Gävle: Gefle-Posten.

Göteborg: Göteborgs Dagblad.

Halmstad: Hallandsposten.

Hedemora: Södra Dalarnes Tidning.

Hudiksvall: Hudiksvalls-Tidningen.

Hälsingborg: Hälsingborgs Dagblad.

Härnösand: Härnösands-Posten.

Jönköping: Smålands Allehanda.

Kalmar: Barometern.

Karlskrona: Karlskrona-Tidningen.

Katrineholm: Katrineholms-Kuriren.

Landskrona: Landskrona-Posten.

Linköping: Östgöten.

Ludvika: Ludvika Tidning.

Luleå: Norrbottens-Kuriren.

Malmö: Skånska Aftonbladet.

Mariestad: Tidning för Skaraborgs län.

Mora: Mora Tidning.

Norrköping: Norrköpings Tidningar.

Nässjö: Nässjö-Tidningen.

Piteå: Norrbottens Allehanda.

Skövde: Skaraborgs Läns Annonssblad

Sollefteå: Sollefteå-Bladet.

Strängnäs: Strengnäs Tidning.

Sundsvall: Sundsvalls-Posten.

Säter: Säter Tidning.

Söderhamn: Söderhamns Tidning.

Trelleborg: Trelleborgs Allehanda.

Uddevalla: Bohuslänningen.

Umeå: Västerbottens-Kuriren.

Uppsala: Tidningen Uppsala.

Visby: Gotlänningen.

Västervik: Västerviks-Tidningen.

Västerås: Westmanlands Allehanda.

Växjö: Nya Växjöbladet.

Örebro: Örebro Dagblad.

Östersund: Östersunds-Posten.

Stor fröjd bland grisarna i U. S. A.

råder numera, ty sedan Sveas Mjuka Cocosflott kommit i marknaden behöva de ej längre sätta livet till för att förse Sverige med fettämnen. Faktum är att Sveas Mjuka Cocosflott innehåller 100 % rent fett samt för bakning och stekning är absolut överlägset varje annat fettämne — animaliskt eller vegetabiliskt — av vare sig svenskt eller utländskt ursprung.

Sveas Mjuka Cocosflott försäljes överallt i hygieniska förpackningar om $\frac{1}{4}$ och $\frac{1}{2}$ kg.

**Sveas mjuka
COCOSFLOTT**

Tänk på felthallen —
använd Sveas Mjuka
Cocosflott.

Berömd i sju kungariken
för sin vackra hy blev flickan
som alltid använde

YVY-TVÅLEN

Den nya lampan

Till skydd

för ögonen mot de skarpa solstrålarna be-
gagnas parasollet.

Till skydd för ögonen mot det starka ljuset
från de vanliga, oskyddade elektriska glöd-
lamporna använder man en glödlampa, vars
vitlysende ballong fördelar ljuset på ett
jämnt och behagligt sätt åt alla sidor: Philips
Argenta-Lampa.

Philips Argenta-Lampa finnes att köpa i
varje elektrisk affär.

**PHILIPS
ARGENTA**

Köp på prov en Philips
Argenta och Ni byter
snart ut alla Edra lampor
mot Philips Argenta.

Afrodite föddes ur havets skum...

Så födes alltjämt skönhet
ur löddret av Yema-hudere-
mtevälen, den stora, sensationella
nyheten på toilettartiklarnas
område.

Yema-tvälen tillverkas efter
en helt ny metod och innehåller
de för hya och huden mest väl-
görande preparater. Redan vid
första användandet märker Ni, att Yema-hudere-
metvälen är
just den tvål, Eder hud och hy behöva och Ni märker också
den stora skillnaden mellan Yema och alla i handeln förekom-
mande s. k. skönhetsvälar. Yema-tvälen gör all hudere-
me överflödig, gör huden mjuk och len och vid dagligt bruk
framkallar den en vacker hy, som den väl bevarar.

Yema-tvälen kostar blott 1 kr. pr styck. Den höga kvali-
teten och det låga priset göra den till en ständig, oumbärlig
vän — icke blott en flyktig bekantskap, som snart glömmes.

Yema-tvälen säljes överallt. I parti från tillverkarne

AKTIEBOLAGET A. P. SJÖBERGS FABRIKER
Malmö, Helsingborg

Yema

Varje ask inne-
håller skönhet.

